

3 VERDENER

INNVEDINGER MOT 3-VERDEN- TEORIEN.

Nå skal vi se på noen innvedinger som blir reist mot Maos teori om tredeling av verden.

For å lette nedlastinga er bladet delt i flere filer. Du finner resten på www.akp.no/ml-historie/pdf/rode_fane/1978/

IV BETYR 3-VERDEN-TEORIEN SLUTT PÅ STØTTE TIL FRIGJØRINGSBEVEGELSER, OG STØTTE TIL REAKSJONÆRE REGIMER I DEN 3.VERDEN ?

Nei. Det er en løgn og forvrengning.

I følge Maos inndeling av verden i 3 er *den 3. verden* den ledende krafta i verdenshistoria nå. Men hvorfor? Det er nettopp *fordi* folka der gjør revolusjon.

Den 3. verden beveger seg ikke jamt framover, som ei blokk. Det skjer hele tida kamp innafor den 3. verden også. Det er folkas revolusjon som setter fart i det arbeidet noen stater gjør for å søke uavhengighet også.

De indokinesiske folka sloss med våpen for sin sjølstendighet. Men det satte også fart i mange land i Asia, Afrika og Latin-Amerika med borgerlig og føydal statsledelse. De begynte også å søke mer uavhengighet av USA.

Det er vrøvl å påstå at det at vi er marxist-leninister og tilhengere av teorien om 3 verdener skulle *holde oss tilbake* fra å støtte frigjøringsbevegelsene.

Vi støtter folka på Hornet — inklusive frigjøringsbevegelsene i Eritrea og de revolusjonære i Etiopia sjøl — nettopp *fordi* vi er marxist-leninister og tilhengere av

teorien om 3 verdener, og slett ikke *på tross* av det.

Vi støtter opprørene i Zimbabwe, Azania, i Thailand, Filippinene, Palestina osv., gruvearbeidernes aksjoner i Bolivia, massedemonstrasjonene i Nicaragua osv., osv. nettopp *på grunn av* at vi er marxist-leninister. Vi finner på grunnlag av marxismen-leninismen at nå er det riktig å dele verdens land i 3 grupper som Mao gjorde det. Vi ser at *nettopp* med en sånn tredeling av verden er det *ganske særlig viktig* å støtte de revolusjonære bevegelsene i *den 3. verden*. Den 3. verden omfatter den *største* delen av verdens befolkning og akkurat nå den mest *revolusjonære* delen.

Altså får ikke teorien om 3 verdener oss til å vurdere støtte til revolusjonære bevegelsene i Asia, Afrika og Latin-Amerika som *mindre* viktig. Tvert imot, står det fram som *enda mer viktig* enn noen gang før.

3 VERDENER

Holdning til stater som er trua av imperialismen

Samtidig ser vi også noe annet:

I den 3. verden truer imperialismen *ikke bare* de undertrykte massene (og til dem rekner vi ifølge marxismen-leninismen både arbeidere, fattigbønder, småborgerskap og undertrykt nasjonalt borgerskap). Imperialismen truer *også* statene *uansett samfunnssystem*. Også borgerlige og føydale statsledere blir pressa og trua. I skjerpa situasjoner blir valget for dem *enten* å gjøre motstand *eller* å bli quislinger. Enten kan de bli som Lon Nol, quisling, eller som Sihanouk, fyrste som gikk over til frigjøringsbevegelsen. *Enten* Haile Mariam Mengistu, quisling, *eller* Siad Barre, en borgerlig statssjef som kasta russera ut.

Akkurat sånn som Lenin og Stalin støtta Emiren av Afghanistan mot engelskmenna, sånn støtter vi Siad Barre når han hiver russera ut. Mao støtta Haile Selassie mot italienerne da Mussolinis Italia angrep Etiopia. Betydde det at Mao var blitt en tilhenger av føydalismen i Etiopia? Nei, men det betydde at Mao var *mest mot* den italienske imperialismen. I kamp mellom den reaksjonære føydalisten Haile Selassie som var statssjef i Etiopia og den imperialistiske angripermakta, *støtta* Mao Etiopias reaksjonære regjering. Og det var riktig.

Vi støtter revolusjon mot reaksjonære regjeringer i den 3. verden. Samtidig støtter vi *stater* i den 3. verden mot imperialistiske *angrep*. Vi er for folkene og mot de reaksjonære i landa i den 3. verden. Samtidig er vi *mer mot* de reaksjonære imperialistene, for de er de største, sterkeste og viktigste reaksjonære *i hele verden*. Vi vil *støtte* stater som blir angripi av denne

Somalias president Mohamed Siad Barre, eksempel på borgerlig statsleder som nekta å la seg diktere av sosialimperialismen.

største og farligste verdensreaksjonen, *sjøl om* regjeringene der sjøl er reaksjonære. Det står ikke i *motsetning* til å støtte frigjøringskamp og revolusjon i disse landa, det er to sider av samme sak.

La oss ta noen eksempler.

Saudi-Arabia.

Saudene som hersker over den arabiske halvøya er uten tvil reaksjonære! De undertrykker sitt eget folk. De kjemper mot revolusjoner i andre land.

Men under oljekrisa i 1973-74 dukka det opp en kraftig motsigelse mellom regjeringa i Saudi-Arabia og herskerne i USA. Saudene var ikke villig til å garantere supermakta USA så mye som USA sjøl ønska. Folk i den amerikanske regjeringa snakka åpent om å overfalle den arabiske halvøya og besette oljehavnene

3 VERDENER

og oljefeltene. Saudene sa at de ville gå til krig om USA angrep.

Hva om det skjedde? Det kunne skjedd. Og samme situasjon kan dukke opp igjen. Hva skulle vi norske marxist-leninister gjøre da? I så fall *støtter vi saudene mot USA*. Ja, de *reaksjonære* saudene.

Hva tjener verdens folk og verdensrevolusjonen? Om USA seira over Saudi Arabia, så skulle USA-imperialismen ha styrka sin posisjon i verden veldig. Desto verre for proletariatet og frigjøringsbevelgelsene over hele jorda. Og folket i Arabia? I stedet for sine reaksjonære undertrykkere, saudene, en like reaksjonær og ti ganger sterkere undertrykker: USA-imperialismen. Desto verre for proletariatet og folket i Arabia. En seier for saudene, hva skulle det bety? Svekkelse av USA. Lettelse og oppmuntring for frigjøringsbevelgelsene og verdensproletariatet. Folket i Arabia ville slippe å få fremmed undertrykkelse i tillegg til den innenlandske. Krigen ville gi mulighet til anti-imperialistisk propaganda i massene, til organisering, til trening i militær kamp. Trulig ville proletariatets muligheter i et oppgjør med saudene også *øke* gjennom seier i en sånn krig.

Vårt syn er: Om folket i Arabia gjør opprør mot saudene — bra! Vi støtter folket mot saudene. Om USA skulle invadere — og saudene gjør motstand — er vi heller ikke i tvil. Vi støtter saudene mot USA-imperialismen.

Hvis vi *ikke* gjorde det blei vi *imperialistlakeier*. Vi ville i praksis si at vi kunne *tillate* (eller i hvert fall ikke protestere mot) at ei imperialistmakt overfalt et annet land fordi regjeringa der er «reaksjonær». Men de fleste landa i verden har re-

aksjonære regjeringer. Et sånt synspunkt betyr å gå inn for å la imperialismen *herje fritt*. Prat om anti-imperialisme og proletarisk internasjonalisme blir *meningsløst* om vi ikke støtter land som blir overfalt av imperialismen *uansett samfunnssystem*.

Et eksempel til.

Idi Amin i Uganda.

Idi Amin, statssjef i Uganda, er uten tvil en reaksjonær.

Han blei satt inn med støtte fra England og Israel. Nå angriper de ham fordi han har vendt seg mot disse første hjelperne sine. Amin blir brukt som grunnlag for løgnaktig hets mot de sjølstendige statene i det svarte Afrika. Det politiske innholdet i denne hetsen er å forberede massene i vesten på muligheten for angrep på afrikanske land. «Det var nødvendig å gå inn for å rydde opp og sette en stopp for grushomhetene. Vi veit åssen det er, se på han derre Amin.»

Det finnes mange regjeringssjefer som står i spissen for morderisk terror mot sitt eget folk. Det gjelder statssjefen i Argentina. Det gjaldt Indira Gandhi. Men disse folka blir ikke brukt sånn i den vestlige propagandaen som Amin. Ikke en gang slakteren Vorster i Azania, som alle borgeravisene *sier* de er mot, får så dårlig presse som Amin. Den fæle Amin blir blåst opp for å svindle massene i vesten. Vi vil ikke være med på det. La Amin bli framstilt i riktig målestokk. Han er en reaksjonær og brutal statsleder blant mange, mange andre i dagens verden. Ikke et særtilfelle som de vil ha ham til. Men — javel — uten tvil en reaksjonær.

Hva om Ugandas folk gjør opprør og

3 VERDENER

Idi Amin er en reaksjonær statsleder, men likefullt ville vi forsvare han mot et eventuelt angrep fra en supermakt. På samme måten som vi ville støtte et revolusjonært opprør fra massene i Uganda mot Amin-regimet.

styrter Amin? Da sier vi: bra. Et sånt opprør har vår støtte. Men på den andre sida ser vi at det blir skapt en opinion for å styrte Amin gjennom et ytre angrep, f.eks. fra USA. Hva om det skjedde? Da skulle vi støtte Amin. I akkurat *den* situasjonen og når det gjalt akkurat *den* saka: nemlig å forsvare Uganda mot angrep fra USA. Og vi ser ikke *noen* vanske i å forene det med støtte til revolusjonær kamp mot Amin i Uganda.

Enda ett eksempel:

Mobutu og angrepet på Shaba-provinsen.

Ta Mobutu, statssjefen i Zaire. Han er også en reaksjonær. En revolusjon mot han støtter vi.

Men hva med det som revisjonistene kalte et «opprør» i Shaba-provinsen vå-

ren 1977? Var det virkelig et «opprør»? Var det et forsøk på en sånn progressiv revolusjon?

La oss se på fakta.

Den gangen Zaire het Congo, og Lumumba var Congos frihetshelt, skapte England og Belgia en reaksjonær hær av leiesoldater leda av Moise Tsjombe i det som den gangen het Katanga-provinsen. Disse leiesoldatene — Katanga-gendarmene — blei en av de viktigste kontrarevolusjonære styrkene som styrta Lumumbas anti-imperialistiske regjering. De fanga og drepte Lumumba på oppdrag av engelsk og amerikansk imperialism.

Men Moise Tsjombe klarte ikke å sikre seg makta i landet. Da han tapte blei Katanga-gendarmene drivi ut av Congo/Zaire. De dro over til Angola som den gangen lå under Portugal. Her kjempa de på portugisernes side fram til 1974. De drepte og torturerte frihetskjemper i Angola.

Etter 1974 gjorde de 3 frigjøringsbevegelsene FNLA, UNITA og MPLA en avtale om at de ikke skulle bruke Katanga-gendarmene i Angola. Men denne avtalen blei rivi i stykker som de andre avtalene mellom de 3 frigjøringsbevegelsene. Sosialimperialistene tok over ledelsen av Katanga-gendarmene, væpna dem og brukte dem ved siden av cubanerne i sin kamp for å ta over Angola.

Våren 1977 gikk Katanga-gendarmene inn i Zaire igjen. De forsøkte å okkupere det tidligere Katanga som nå heter Shaba-provinsen. For anledningen var de utropt som «frigjøringsbevegelse» Det at de marsjerte tilbake igjen var «revolusjon», ifølge dem sjøl og radio Moskva. Moise Tsjombes sønn sto fram i Belgia og repre-

3 VERDENER

senterte «frigjøringsbevegelsen» i Europa.

En «frigjøringsbevegelse» for Zaire av Lumumbas mordere? «Frigjørings-soldater» som i mange år sloss for Portugal og slaktet afrikanere i Angola? «Frigjøringshær» rusta, betalt og leda av sosial-imperialismen?

Saka er at Katanga-gendarmene spilte samme rolle i 1977 som i 60-åra. De var imperialismens leiesoldater. I 60-åra skulle de sikre landet for USA og anna vestlig imperialisme. I 1977 hadde oppdragsgiveren skifta. Kreml betalte sjekke-ne, men oppdraget var det samme.

Innmarsjen i Shaba var et sovjetisk angrep på Zaire med bruk av afrikanske leiesoldater, og ikke noe opprør. I den situasjonen støtta vi *Mobutu* mot Katanga-gendarmene, som kommunistene før støtta *Lumumba*. Men dersom et *virkelig* progressivt folkelig opprør utvikla seg *mot* Mobutu, så skulle *det* sjølsagt få vår støtte.

Ikke å støtte reaksjonen men å skille mellom fiender

Vi har ikke gitt opp støtte til revolusjonen i den 3. verden. Alle veit dessuten at vi har vist det i praksis. Vi har ikke slakta av på støtten, vi gir *mer* støtte til revolusjonære bevegelser i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Dette *samsvarer* med teorien om 3 verdener.

Vi støtter ikke reaksjonen i den 3. verden. Vi støtter arbeiderklassen og folka mot reaksjonen. Samtidig innser vi at det finnes *større*, *viktigere* og *farligere* reaksjonære enn de lokale reaksjonære i den 3. verden. Det er imperialistene og særskilt supermaktene.

Vi skiller. Veit hvem vi er mot og hvem vi er for.

Vi er mot reaksjonen i landa i den 3. verden.

Vi er mer mot imperialismen.

Vi er mest mot de to imperialistiske supermaktene.

Og vi er for arbeiderklassen og folka i den 3. verden. Og i resten av verden.

Når imperialismen kjemper mot en frigjøringsbevegelse i den 3. verden støtter vi frigjøringsbevegelsen. Når imperialismen kjemper mot en stat i den 3. verden støtter vi staten. Sjøl om den har reaksjonær ledelse. Det er i folkas interesse og tjener kampen mot imperialismen. Om vi *ikke* gjorde det, skulle vi forvandle oss til agenter for imperialismen.

— BETYR 3-VERDEN-TEORIEN SLUTT PÅ KAMPEN MOT MONOPOLBORGERSKAPET I DEN 2. VERDEN OG ENHET MELLOM BORGERSKAP OG PROLETARIAT MOT SUPERMAKTENE?

— Nei. Dette er også ei løgn.

La oss se på fakta. Hva er oppgava til kommunistene i den 2. verden? Det er å samle krefter og forberede seg på å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen. For tida er ikke forholda sånn at seierrike sosialistiske revolusjoner er mulige på kort sikt i disse landa. Men med tida vil det sikkert endre seg. Dessuten er det kommunistenes oppgave å utvikle kampen for å forsvare den nasjonale sjølstendigheten mot imperialismen. Imperialismen er den største og farligste delen av reaksjonen i verden. Imperialismen må lide nederlag i landa i den 2. verden. Det er

3 VERDENER

nødvendig for at verdensrevolusjonen skal kunne utvikle seg og revolusjonen i hvert enkelt land skal kunne utvikle seg.

Åssen står monopolborgerskapet i landa i vesten i forhold til disse oppgavene?

Når det gjelder holdninga til den nasjonale sjølstendigheten så er det sann at noen av monopolborgeras grupper vil bøye seg for en supermakt. Noen trur at «avspenning» mot Sovjet vil få sosialimperialismen til å være snill og ikke angripe vestover. Andre klisser seg innpå den andre supermakta og håper at det skal bli redninga. De sprer den ideen at de europeiske landa kan ikke klare seg uten amerikansk hjelp. Andre igjen prøver å skape ei sjølstendig plattform for å stå imot presset. Det fins også grupper som økonomisk er sterkt knytta til sosialimperialismen, som Fiat i Italia. Krisa øker sjansen for at norske monopolgrupper — f.eks. i stålindustrien — kan komme i samme forhold til Sovjet. Noen monopolborgerlige grupper i den 2. verden er dessuten med på å true den nasjonale sjølstendigheten til andre land.

Når det gjelder holdninga til sosialistisk revolusjon — så er det klart at ingen av dem vil ha sosialistisk revolusjon!

Vi kommunister vil ha sosialistisk revolusjon. Dessuten er vi mot begge supermaktene. Kan vi gå framover i arbeidet for sosialistisk revolusjon ved å gi opp kampen mot monopolborgerskapet i Norge? Opplagt ikke. Hva med kampen mot supermaktene? Vi ønsker ikke å gjøre den anti-imperialistiske massebevegelsen (og det går virkelig an å snakke om en sånn bevegelse i Norge nå) til et *vedheng* til den ene eller andre supermakta. Kan det finnes en anti-imperialistisk massebevegelse mot *begge* supermakter i Norge

nå om vi slutter oss sammen med monopolborgerskapet? Det er klart det er umulig.

Nettopp *fordi* vi ønsker å utvikle massebevegelsen for nasjonal sjølstendighet må vi *utvikle* klassekampen mot monopolborgerskapet i Norge. Det er bare på den måten vi kan få større og større deler av arbeiderklassen til å *rive seg løs* fra monopolborgerskapets innflytelse. Framgangsrik kamp for nasjonal sjølstendighet og for sosialisme *krever* en arbeiderklasse som er *politisk sjølstendig* i forhold til borgerskapet. Nå kan arbeiderklassen bare mobilisere seg, organisere seg, oppnå politisk klarhet og dermed også en sånn politisk sjølstendighet i forhold til borgerskapet *gjennom større og skarpere klassekamper i Norge*.

Er det altså borgerfred med monopolkapitalen som står på dagsordenen? Nei, det er skjerpja klassekamp som står på dagsordenen.

Krav til regjeringa og tiltak vi kan støtte

Samtidig er det sann at de mer politiske klarsynte delene av arbeiderklassen som *krever* at regjeringa skal gjøre tiltak for å styrke den nasjonale sjølstendigheten, også vil *støtte* sånne tiltak om regjeringa gjennomfører dem.

Vi kommunister var *for* norsk sjølstendighet, *mot* innmelding i EEC under EEC-kampen 1970-72. Vi var og er *for* norsk sjølstendighet fra NATO, som er supermakta USAs militære redskap i Norge. Men hva om ei *norsk regjering* også går inn for disse sakene? Da støtter vi den *sjølsagt i det*. Ellers måtte vi jo gå fra prinsippene våre og slutte å kjempe

3 VERDENER

I dag står skjerpa klassekamp på dagsordenen i Norge såvel som i andre kapitalistiske land. Dette står på ingen måte i motstrid til 3-verden-teorien. Her fra den militante bygggestreiken i Oslo januar 1977.

mot imperialismen, bare fordi vi «ikke vil gå sammen med borgerskapet». Det er absurd.

Nå er den største og farligste imperialistiske truselen Sovjets press i nord. Mot denne truselen går vi kommunister *inn for* den norske retten til sitt eget land på Svalbard og i Barentshavet. Eller i Finnmark. Eller i Vestfold for den saks skyld. Dersom deler av det norske monopolborgerskapet eller den norske regjeringa vil forsvare suvereniteten over disse områdene, så støtter vi det.

Vi støtter et lite kapitalistisk land mot å bli slukt av ei sterk imperialistmakt.

Kommunister er mot imperialistiske kriger. Vi støtter ikke et imperialistisk

land mot et annet når de sloss om hvilket av lända som skal undertrykke og utbytte koloniland. Vi støtter kolonilands frigjøringskriger mot imperialistiske land.

Men sterkere imperialistiske land kan også føre imperialistisk krig mot mindre og svakere kapitalistiske land. Lenin lærer oss at imperialistiske makter også prøver å gjøre utvikla kapitalistiske områder til sine kolonier. I en sánn situasjon kan kommunistene støtte det kapitalistiske landet som *ikke* kjemper for å bli herre over kolonier, men for å forsvare seg mot sjøl å bli en undertrykt koloni.

Lenin om Belgia

Under 1. verdenskrig støtta Lenin lille Belgia mot det sterke imperialistiske

3 VERDENER

Tyskland. Han tok stilling mot begge sider i kampen mellom Tyskland og England-Frankrike over Belgia. Men det var fordi han sa at krigen om Belgia bare var et *påskudd*. Det *virkelige* innholdet var kamp mellom imperialistiske blokker om kolonier. Lenin sa at om det *virkelig* hadde dreid seg om en krig der en gruppe kapitalistiske land sloss for å forsvare det kapitalistiske Belgia mot angrep så ville sosialistenes sympati være på den sida som forsvarte Belgia. Lenin sa at det ville være riktig å støtte et nasjonalt (og altså ikke et sosialistisk) opprør i Belgia mot den tyske imperialismen.

Kina og Albania om Tsjekkoslovakia, Island.

Kina og Albania støtta Tsjekkoslovakia mot angrep i 1968. Det betyr: de kinesiske og albanske kommunistene støtta det lille og svake kapitalistiske Tsjekkoslovakia mot angrep fra den kapitalistiske supermakta Sovjet. Hadde det blitt virkelig krig mellom Tsjekkoslovakia og Sovjet ville de kinesiske og albanske kommunistene også ha tatt side. De ville ikke ha stilt seg «nøytrale». De ville sagt at sosialimperialismen førte urettferdig imperialistisk krig, mens det borgerlige Tsjekkoslovakia førte en rettferdig frihetskrig for å ikke bli kolonisert.

Kina og Albania støtta det lille kapitalistiske landet Island mot det større og sterkere imperialistiske landet England.

Gjorde de kinesiske og albanske kommunistene rett eller gjorde de feil i disse tilfellene? Uten tvil gjorde de rett. Betydde det at de «ga opp kampen mot borgerskapet»? Nei, det betydde at de skjønte kampen mot imperialismen. De hand-

la som virkelige leninister. Som Lenin gjorde under 1. verdenskrig.

Norge mot Nazi-Tyskland, 1940.

La oss se på det klassiske eksemplet fra vår egen historie, 1940.

I 1940 var Norge et kapitalistisk land. Ingen tvil om det. Nazi-Tyskland også. Krigen mellom dem var en krig mellom to kapitalistiske land. Men var den en krig mellom to rovgriske kapitalister om verdensherredømmet, der kommunister og arbeidsfolk måtte «gå mot begge parter i krigen»...?

Nei. Det er absurd. Fra tysk side var det en urettferdig imperialistisk angrepskrig for å gjøre Norge til koloni, som et ledd i en kamp for verdensherredømme. Fra norsk side var det en kamp mot å bli kolonisert. Norges kamp undertrykte ingen og trua ikke noen folk med å bli lagt under fremmed imperialistisk herredømme. Norges krig var rettferdig forsvarskrig. I 1940 var det riktig av kommunistene å støtte og delta i Norges forsvarskrig mot den nazistiske imperialismen.

Betydde det å «gi opp kampen mot borgerskapet»? Nei. For det første betydde det å *ta opp kampen* mot den farligste og mest reaksjonære borgerlige makta i Norge da: den nazityske okkupasjonsmakta. For det andre var det sånn at betydelige deler av det norske borgerskapet vakla i retning Quisling, gikk inn for ro og fred bak de tyske linjene og desorganiserte den militære fronten mot angripermakta. I 1940 var det derfor umulig å kjempe mot nazismen uten kamp mot disse delene av det norske borgerskapet.

Står igjen den delen av det norske borgerskapet som gikk inn for *kamp* i 1940.

3 VERDENER

Med *den* delen var enhet mulig og riktig i akkurat *den* situasjonen.

Skulle det være mer «radikalt» og bety å «avvise enhet med borgerskapet» å ta opp kampen med *akkurat den delen som var for forsvar mot Nazi-Tyskland akkurat da?* Merkelig. Å *ikke* ta opp kampen mot den tyske imperialismen — den farligste borgerlige makta i Norge — å *ikke* ta opp kampen mot de store delene av det norske borgerskapet som fulgte enten Quisling eller Administrasjonsrådets «ro og tilpasningspolitikk» — det skal altså være å gå *mot* enhet med borgerskapet? Jeg mener *det* i virkeligheten var å legge

ned kampen mot borgerskapet og imperialismen.

Ikke å støtte monopolborgerskapet i vesten men å skille mellom fiender.

Teorien om 3 verdener betyr *ikke* å legge ned kampen mot monopolborgerskapet i den 2. verden. I Norge betyr tvert imot oppgava å konsentrere ilden mer mot de to supermaktene og i dag, særlig presset fra sosialimperialismen, at klassekampen mellom det arbeidende folket og monopolborgerskapet må *skjerpes*.

Samtidig skiller vi mellom små og mid-

Å nekte å gå sammen med de delene av borgerskapet som ville slåss mot den tyske okkupertmakta i 1940, ville bety forræderi mot den anti-fascistiske kampen. Fra tyskeres framrykking på Ringerike.

3 VERDENER

delstore imperialistiske land som blir pressa og trues med å bli kolonier, og de aggressive supermaktene som vil overfalle dem. Skille mellom f.eks. Sovjetunionen og Norge. Våre fiender som vi slåss mot sitter i den norske regjeringa. Men herrene til sosialimperialismen i Kreml er en større og farligere fiende for hele verdens folk.

Som konsekvente anti-imperialister er vi *mot* at supermaktene skal få okkupere utvikla kapitalistiske land og gjøre dem til kolonier. Om Sovjet vil okkupere det kapitalistiske Norge vil vi ikke stå nøytrale. Vi vil støtte Norge mot Sovjet. Om Sovjet okkuperer det kapitalistiske England vil vi heller ikke stå nøytrale. England er ei imperialistmakt. Vi støtta Island mot England, vi støtter det irske folket som er undertrykt av engelsk imperialisme. Regjeringa og overklassen i England er reaksjonær. Vi støtter arbeiderklassens svære kamper i England og kommer det til sosialistiske folkereisninger så skal vi støtte dem også. Men en kamp mellom det imperialistiske Sovjet og den svakere imperialistiske staten England vil *ikke* være en kamp der *England* slåss for verdensherredømme. Det vil være en kamp der England slåss for å ikke bli en *koloni*. Og i *den* situasjonen støtter vi England. På samme vilkår som Lenin støtta Belgia under 1. verdenskrig. Fordi vi er leninister.

Hvis noen mener at det er «enhet med borgerskapet» om kommunistene i et lite eller middelstort kapitalistisk land vil forsvare det mot å bli erobra og gjort til en koloni av en supermakt, om noen vil påstå at det er «radikalt» og «marxistisk» så får de ta konsekvensen av det.

Så får de si at kommunistene i Norge i

1940 ville være mest «radikale» dersom de ga blomster til de imperialistiske angriperne. Så får de si at kommunistene i Tsjekkoslovakia ville være mest «marxistiske» om de ropte «Heil Bresjnev» da sosialimperialistene kom.

Så får de kritisere de kinesiske og albanske kommunistene for «støtte til borgerskapet» da de støtta det borgerlige Tsjekkoslovakia i 1968. Så får de ta avstand fra den borgerlige revisjonisten *Lenin* for hans «opportunistiske» uttalelser om det borgerlige Belgia under 1. verdenskrig.

— BETYR TEORIEN OM 3. VERDENER SLUTT PÅ KAMPEN MOT USA-IMPERIALISMEN OG ENHET MED USA MOT SOVET?

Dette er det groveste av angrepa på 3-verden-teorien, og samtidig det som er lettest å gjennomskue og avvise. Det er lett å vise at denne påstanden er uforenlig med 3-verden-teorien og uforenlig med praksisen til marxist-leninistene som følger den.

Sier 3-verden-teorien at det finnes *en* supermakt og at *den* undertrykker den 3. verden og truer landa i den 2. verden? Sier den at det er *en* supermakt som kjemper om verdensherredømmet mot den 3. verden og med den 2. verden i en mellomposisjon?

Nei. Maos teori om 3 verdener sier at det finnes *to* supermakter. *Sovjet og USA* undertrykker den 3. verden og undertrykker og truer land i den 2. verden. Disse *to* supermaktene kjemper *mot hverandre* og mot andre land.

Er dette en teori for å «bare kjempe

3 VERDENER

mot Sovjet» og å «søke enhet med USA»? Er ikke det ganske absurd?

Er USA og Sovjet like sterke?

Teorien om 3 verdener sier videre at forholdet mellom Sovjet og USA *også* er dialektisk, at det endrer seg. Det er sjølsagt helt umulig for de to maktene å være akkurat like sterke, akkurat like farlige og utvikle seg akkurat likt. I virkelighetens verden er det sånn at den ene sida i motsigelsen går fram og den andre går tilbake. Nå viser fakta oss at Sovjet styrker seg og USA går tilbake.

Så kommer påstanden om at dette må bety å gå inn for «støtte» til Sovjet etter som det blir skapt et inntrykk av at «USA er ikke farlig for USA går tilbake» osv. Å jasså? Hva med 1. verdenskrig? Da sa Lenin at Tyskland gikk fram mens f.eks. England gikk tilbake. Dette var en av årsakene til krigen. Så dreiv kanskje Lenin fordekt propaganda for England? Så var han kanskje mot å kjempe mot engelsk imperialism?

Det er *et faktum* at Sovjet har gått fram, USA gått tilbake. Skal det være å «kjempe mot USA» å benekte fakta? Skal det være «marxisme» å påstå noe så lattervekkende, absurd og umulig som at to svære imperialismakter kan være nøyaktig like sterke, like farlige og utvikle seg likt framover? Marxismens svære kraft til å forvandle verden ligger i at den er sann. «Marxisme» som forlater sannheten blir kraftløs og langt fra revolusjonær. Sånn «marxisme» duger ikke i kampen mot imperialismen.

Vi marxister går inn for å bekjempe både sterkere og svakere fiender. De som sier at å peke på sannheten om USAs

svekkelse i forhold til Sovjet er å gå inn for enhet med USA, går i virkeligheten inn for en ny revisjonistisk teori: at vi bare skal bekjempe den sterkeste fienden og ikke de svakerne.

Vi marxister bruker taktikk og retter hovedslaget mot forskjellige fiender alt etter hva som best kan tjene arbeiderklassen og sosialismens sak. Men vi vil absolutt ikke gå med på å bli bundet til et dogme om at vi ikke har lov til å slåss mot en fiende bare fordi den blir svakere. Vi vil ikke la de som kritiserer 3-verden-teorien nekte oss i å slåss mot USA-imperialismen, bare fordi Sovjet er sterkere enn USA!

USA er Norges fiende

Situasjonen i Norge nå er virkelig sånn at sosialimperialismen blir farligere og farligere. Men har USA-imperialismen holdt opp å være Norges fiende? Fakta viser at USA-imperialismen om nødvendig vil gjennomføre et fascistkupp og innføre militærdiktatur for å sikre seg kontrollen.

Klassekampens avsløringer i 1976-77 viser at i tilfelle krig med Sovjet planlegger USA å bruke atomvåpen i Schleswig-Holstein-området og trolig også mot Sjøelland (altså stor København) og bl.a. Trøndelag i Norge. Ei imperialismakt som bruker atomvåpen mot norsk territorium er Norges fiende.

USA er ikke i Norge for å forsvare det norske folket og den norske nasjonen. USA-imperialismen bryr seg bare om sine egne interesser. Forsvarer kanskje USA Somalia mot angrep fra sosialimperialismen? USA lar Somalia seile sin egen sjø. Om USA skulle gripe inn på So-

3 VERDENER

USA og NATO er ikke i Norge for å forsvare den norske sjølråderetten. Bildet er fra NATO-øvelsen Arctic Express, mars 1978.

malias side er det for å sikre USA-imperialismens interesser, ikke ut fra kjærlige følelser for somali-folket. Om USA skulle føre krig mot et sosial-imperialistisk angrep på Norge er det for å forsvare USA-imperialismens interesser, ikke for å tjene det norske folket. Om USA-imperialismen skulle beseire sosial-imperialismen i Norge, så ville USA-imperialismen ta over som undertrykker sjøl i neste omgang.

Vårt syn er at USA-imperialismen må nedkjempes dersom den angriper og undertrykker Norge, akkurat som sosialimperialismen. Står enhet med USA-imperialismen mot sosial-imperialismen på dagsordenen for oss? Absolutt ikke.

Har Kina gitt opp kampen mot USA-imperialismen?

Det er de kinesiske kommunistene leda av Mao som har utvikla teorien om 3 verdener. Har de gitt opp kampen mot USA-imperialismen?

Mao snakka første gang offentlig om «3 verdener» i 1974. Slutta Kina å støtte Kampuchea, Laos og Vietnam, som førte krig mot USA-imperialismen, etter 1974? Nei.

Har altså Kina gått inn for enhet med USA-imperialismen og gått fra å støtte de som kjemper mot USA-imperialismen? Nei. Kina har aldri *sagt* det og aldri *gjort* det. Kina har utnytta de statlige motsigel-

3 VERDENER

sene mot USA og Sovjet og sagt seg villig til å normalisere forbindelsene med USA. Det er noe annet. Kina peker på at sosialimperialismen nå er den *sterkeste*, mest *aggressive* og *farlige* av supermaktene. Derfor blir mange av sosialimperialismens tilhengere rasende. Derfor svarer Kreml med å si at «Kina går inn for enhet med USA og vil sabotere kampen mot USA. «Men i *virkelighetens* verden finner ikke denne bakvaskelsen dekning.

Staten Israel har som sin hovedstøtte USA-imperialismen (Sovjet gir også Israel støtte, bl.a. i form av tusener av immigranter som blir soldater i Israels aggressive hær). Har Kina slutta å støtte palestinerne og PLO? Har Kina slutta å støtte de arabiske folkenes kamp mot Israel? Nei.

I land som Bolivia og Nicaragua er det svære massekamper i begynnelsen av

1978. De retter seg mot fascistregimer som er støtta opp av USA-imperialismen. Har Kina støtta massekampene? Ja.

Panama kjemper for å gjenvinne kontrollen over kanal-sonen, som er okkupert av USA-imperialismen. Har Kina slutta å støtte Panama i denne kampen mot USA-imperialismen? Nei.

Rasistregimene i Azania, Namibia og Zimbabwe støtter seg på vestlig imperialisme, særlig på USA-imperialismen. Har Kina slutta å gi støtte til frigjøringsbevegelsene som kjemper mot disse rasistregimene? Nei. Den største og militært mest framgangsrike av frigjøringsbevegelsene som slåss i hele det sørlige Afrika nå, er ZANU, leda av Robert Mugabe, som slåss for å frigjøre Zimbabwe. Hvilket land gir mest støtte til ZANU? Det er folkerepublikken Kina.

V HVEM ANGRIPER TEORIEN OM 3 VERDENER?

Den kampen som er i gang i Norge nå rundt Maos teorier om 3 verdener, har i virkeligheten en lang forhistorie.

Hvem er det som har rast mot disse synspunktene i alle år? Hvor er det vi har hørt alle de viktigste innvendingene før?

Vi har hørt det før fra Sovjet-lederne fra og med *Krustsjov*.

Vi har hørt det fra lederne i det parti som går under det falske navnet «NKP» og som støtter de svarte fascistene i Kreml.

Vi har hørt det fra den lille sure gjen- gen som leder utenrikspolitikken i SV, en samling gamle venner som politisk står mellom Bresjnev og Trotski.

Polemikken mellom Krustsjov og KKP tidlig i 60-åra

Vi kan føre argumentene helt tilbake til den gangen polemikken mellom kineserne og russerne starta i 60-åra. Den gangen støtta alle marxist-leninister det kine-

3 VERDENER

«En liten gnist kan tenne en verdensbrann» sa Krustsjov advarende til de som ville starte væpna frigjøringskamp.

siske synet. Hva var det de polimiserter om.

Kineserne sa at de største kampene står i Asia, Afrika og Latin-Amerika, altså i den 3. verden. Sovjet sa at den viktigste kampen var mellom sosialistiske og kapitalistiske land. (Notehenvisning IX).

I virkeligheten samarbeida Sovjet-lederne med imperialistiske land — bl.a. med USA og de nektet å støtte frigjøringsbevegelsene. De tok avstand fra Algeries frigjøringskamp. Revisjonistene på Cuba gikk mot Castro da han var revolusjonær. De prøvde å hindre vietnameserne å kjempe. «En liten gnist kan tenne en verdensbrann», sa Krustsjov. Det betydde at vietnameserne skulle holde opp å kjempe fordi kampen kunne føre til verdenskrig.

Vietnam fikk ikke et våpen fra Sovjet før 1964 da det var klart at Vietnam-krigen ikke kunne beseires.

Russerne sa at kineserne ikke skilte mellom borgere og proletarer i den 3. verden og snakka om at mange av landa der hadde reaksjonære ledere. Kineserne svarte at det fins konger og prinser som er mer progressive enn Krustsjov. Og med det mente de bl.a. prins Sihanouk i Kampuchea. Det har vist seg å stemme. Sihanouk som er en borger, var mer progressiv enn Krustsjov, for han slutta seg til frigjøringsbevegelsen.

Hvem støtter reaksjonære i den 3. verden

Nå snakker Sovjet-lederne som har gått mot frigjøringsbevegelsene i alle år, om at Kina ser bort fra klasser i den 3. verden. Men sjøl støtter de med våpen og mannskap en så tvers igjennom reaksjonær klikk som Dergen i Etiopia.

Sovjet liker ikke at det blir snakka om «rike» og «fattige» land. Hvorfor det? Fordi Sovjet utbytter fattige land. Tusen eksempler er kjent. Her er et nytt: Under Vietnam-krigen viste offisiell vietnamesisk statistikk at Sovjet tok seg *betalt* for gasbind de sendte til Vietnam og det *over* verdensmarkedets priser. Det må vel kunne kalles blodpenger?

Hvem kjemper mot imperialismen? Hvem saboterer kampen?

Vi norske marxist-leninister har alltid støtta frigjøringsbevegelsene og det er vi stolte av. Vi tåler å sammenligne oss med Sovjet, «NKP» og SV på dette punktet. Vi bar hovedtyngden av arbeidet for

3 VERDENER

Indo-Kinas folk sammen med uorganiserte, mens SF demonstrerte noen ganger og «NKP» saboterte nesten hver eneste gang.

Hva med USA og NATO? Hvem samarbeida med USA? *Krustsjov* gjorde det.

Nå snakker russerne om at «maoistene samarbeider med USA». Hvem har samarbeida med NATO i vesten? SVs gode venn, Santiago Carillo, sjef for revisjonistpartiet i Spania, er for USAs militærbaser der. Det samme med Berlinguer i Italia. Martin Gunnar Knutsen sa i et intervju i Arbeiderbladet at «NKP» kunne sitte i en norsk NATO-regjering. (Sjansen for at det blir noe av er visstnok ikke så stor.) SV har støtta ei NATO-regjering på tinget i over fire år nå.

Hva slags holdning har vi norske marxist-leninister til NATO? Tidligere redaktør i Klassekampen, Finn Sjøe, står nå tiltalt for spionasje for å ha avslørt NATOs planer om atomkrig i Norge og Danmark. Vi demonstrerer mot NATO-øvelser i Norge. Hvem andre gjør det?

Morderen som roper «Stopp tjuven»

Sosialimperialismen liker ikke at man snakker om supermakter og kaller det «klasseløst». De vil at vi skal være mer redd for England enn Sovjet. De vil at vi ikke skal se forskjell på Island og Sovjet.

Vi er mot kapitalisme på Island, i Luxembourg, Norge, Frankrike og de vil sikkert alle sammen ha verdensherredømme, men vi er mest mot USA og Sovjet.

Sovjet sier: «Alle kapitalistiske land er farlige, ikke se på oss. Se på dem!» Det er et triks. Det er svindel. Noen som tviler? OK. La oss se på noen eksempler:

Sovjet protesterer mot Norge, Sovjet

sier at Norge truer Sovjet i nord. Er det sant? Jeg har ingenting til overs for den norske regjeringa. Den norske regjeringa forbereder seg på å sette våre kamerater i fengsel i en krisesituasjon. Men det er ikke sant at Norge truer Sovjet. Det er *Sovjet* som truer Norge i nord.

Sovjet protesterte mot Island, da Island utvida fiskerigrensa. Sovjet med over 200 millioner mennesker, Island med 216 000 mennesker!

Under den europeiske sikkerhetskonferansen i Helsinki i 1975, var det et sammenstøt mellom Sovjet og Malta. Malta er en bitteliten stein i Middelhavet med et par hundre tusen mennesker på. Og rundt den går supermaktenes flåter. Malta vil gjerne ha supermaktenes flåter ut. Malts statsminister sa at Malta ikke ønska å undertegne avtalen om all-europeisk sikkerhet uten at det kom inn en klausul der om at supermaktenes flåter skulle ut av Middelhavet.

Da kom Sovjetunionen med en offisiell uttalelse om at dette var et uttrykk for en aggressiv småstatssjåvinisme fra Malta!

En forestiller seg nyheten? «Det aggressive Malta erobrer og okkuperer Sovjetunionen!»

Dette er Æsops fabel om ulven og lammet. Kjenner dere den? Fabelen var en del av slavenes revolusjonære propaganda i det gamle Hellas. Æsop var slave, men slaven kunne ikke si det de ville åpent, så de måtte formulere det som fabel sånn at de dumme herrene ikke skulle skjønne hva de mente. Her er historia om ulven og lammet:

Ulven kom ned en elv for å drikke vann. Da så den et fett lite lam som sto og drakk og fikk straks lyst til å kaste seg over dette lille lammet for å ete det. Men

3 VERDENER

ulven hadde vansker med den offentlige opinionen, — verdenspressa — og trengte derfor et påskudd. Derfor sa ulven til lammet: — Står du der og skitner til vannet jeg drekker av? Men lammet svarte:

— Du står ovenfor meg, jeg står nedafor deg i elva. Det er vanskelig for meg å skitne til vannet under sånne forhold ...

— Sier du at jeg ljuger også nå! sa ulven, kasta seg over lammet og spiste det.

Sånn er kvaliteten til argumentene til Kreml når de skal forklare åffer Norge truer Sovjet og åffer Malta er «en aggressiv småstatssjåvinist».

Hvem er redd for teorien om 3 verdener?

Hva er innholdet i angrepene mot teorien om 3 verdener?

Filler og bein. Tjutricks og bløff. Gamalt revisjonistisk slagg: ballonger som Krustsjov blåste opp og marxistene skaut høl på med argumenter for snart 20 år sia. (Og Krustsjov gravde dessuten opp mange gamle stinkende kadavre som alt Lenin hadde spadd ned.)

Hvem frykter teorien om 3 verdener? Imperialistene, særlig sosialimperia-

listene og de som følger i vinddraget etter dem. Sosialimperialistene frykter 3-verden-teorien fordi den avslører dem. Derfor kommer de med voldsomme angrep på den. Kretser som svaier i de råtne vindene som Kreml blåser opp følger i kjølvannet og går inn i polemikken på Bresjnevs side.

Virkelige anti-imperialister og virkelige kommunister er ikke redd for teorien om 3 verdener. Vi hilser den velkommen fordi vi ser den er riktig og nyttig, et godt våpen. Vi frykter den ikke, vi bruker den.

Jeg har snakka om Maos teori om 3 verdener. Om åffer vi mener den er riktig. Jeg har anvendt den på en konkret situasjon, på Afrikas Horn. Jeg har tatt opp noen misforståelser og innvendinger, og sett på hvem som står bak angrepa på den.

Til slutt skal jeg ta for meg hva den må bety for oss, i Norge, dersom vi skal ta den alvorlig og handle i samsvar med den. Det jeg vil ta opp må nødvendig bli kort og ufullstendig.

Vi kommunister og sosialister, vi er for arbeiderklassen, for sosialismen, mot imperialismen og mot kapitalismen i Norge.

VI LITT OM HVA VI KAN GJØRE I NORGE

Vi må støtte den 3. verden

Skal vi ta konsekvensen av det, må vi støtte den største internasjonale krafta i verden som slåss mot reaksjonen. Det er

folka i den 3. verden. Det er frigjøringsbevegelsene, de sosialistiske landa og de breie folkemassene, de sjølstendige landa som går mot hegemoni.

3 VERDENER

Antiimperialistisk støttearbeid er en viktig oppgave i Norge. Fra en demonstrasjon i Oslo mars 1978.

Vi må mobilisere proletariatet og det arbeidende folket i Norge til å støtte den 3. verden. Gjør vi ikke det kan vi ikke kalle oss kommunister, leninister, maoister.

Vi må rette hovedstøtet mot supermaktene

Vi må rette hovedstøtet mot dem hovedfaren kommer fra — de to supermaktene. Det fins også andre reaksjonære, men de to er de farligste.

Dette betyr ikke at vi ikke skal kjempe mot andre reaksjonære. Dersom England går mot Irland eller Island, så støtter vi frigjøringskampen.

Men vi må være mest oppmerksom på, bruke mest krefter mot de to supermaktene.

De kan gjøre mest skade. Blir de beseira, vil det gå en mektige bølge av revolusjoner og frigjøring over verden.

Vi må forstå Norges mellomposisjon som land i 2. verden

Når det gjelder vårt eget land, må vi forstå dets mellomposisjon. Vi må kjempe mot monopolborgerskapets tiltak for å delta i imperialistisk utbytting, for å støtte reaksjonen og supermaktene mot de undertrykte nasjonene. Vi må kjempe mot vårt eget monopolborgerskaps imperialisme.

Vi må også se at de sterkeste imperialistmaktene — særlig supermaktene — ønsker å legge Norge helt under seg. Før var USA farligst, nå er det Sovjet. Men begge er inne i bildet.

Mot norsk imperialisme og proimperialistisk utenrikspolitikk, og samtidig mot supermaktens imperialistiske press og trusler mot Norge. For sosialistene og kommunistene blir dette en politisk to-fronts-krig.

Vi må mobilisere arbeiderklassen og folket til å slåss mot det norske monopolborgerskapet. Borgerskapet vil noen ganger alliere seg med det norske flernasjo-

3 VERDENER

nale folkets imperialistiske fiender, det vil vakle, noen ganger vil det kunne presses til riktige tiltak mot imperialistiske trusler. Men vi må alltid rekne med at monopolborgerskapet sviker eller kan svi. Derfor må vi kjempe for at proletariatet tar stilling til utenrikspolitiske spørsmål sjølstendig, blir politisk sjølstendig og uavhengig av det norske borgerskapet i sanne spørsmål, sanna at det alltid fortsetter å kjempe mot imperialismen enten regjeringa gjør noe som er bra eller gjør felles sak med fienden.

Vi må forstå at krigen kommer til Norge

Vi må se at krigen kommer. I denne krigen blir Norge bare en brikke for supermaktene.

Forsvarskrig er rettferdig, som det var i 1940. Men vi regner ikke med at borgerskapet vil føre en sanna forsvarskrig. I hvert fall ikke lenge.

Vi må mobilisere arbeiderklassen og folket til å gjøre som i den 3. verden, som

i Indo-Kina, i Kampuchea, i Eritrea, som de revolusjonære i Etiopia og Zimbabwe. Vi må føre langvarig folkekrig. Bruke gerilja og bygge opp en nasjonal-revolusjonær frigjøringshær, som kan frigjøre Norge fra imperialistiske okkupanter. Det må vi forberede i dag. Betyr dette at vi gir avkall på revolusjonen?

Nei. Om vi følger ei sanna linje riktig betyr det at revolusjonen får *de største* mulighetene i dette århundret til å seire i Norge. Frigjøringshærens seier kan bety proletariatets diktatur og sosialisme i landet vårt.

Derfor er det vi må følge om vi skal utnytte situasjonen riktig for å gjøre *det best mulige for revolusjonens sak i Norge og det best mulige for alle kamper mot imperialismen, for den proletariske revolusjonen i hele verden.*

Derfor er formann Maos linje om 3 verdener virkelig ei marxistisk linje for proletarisk revolusjon.

Titusener demonstrerer mot sosialimperialismens aggresjon i Somalias hovedstad Mogadishu i februar 1978. Den antiimperialistiske kampen på Afrikas horn viser at 3. verdens kamp i dag er den viktigste krafta i kampen mot supermaktene.

Spørsmål og svar om 3-verden-teorien

Her følger en del spørsmål som kom opp etter at forfatteren holdt foredrag om 3. verdener. Noen av spørsmåla kom på det møtet som opplysningsutvalget til Oslo AKP(m-l) avholdt i Oslo.

Redaksjonen har ikke redigert spørsmåla ut fra hvilke som er viktige og hvilke som er mindre viktige, og heller ikke satt spørsmål som gjelder beslekta emner ved siden av hverandre. Derfor er dette referatet prega av at det springer fra emne til emne og behandler store og små saker om hverandre. Men sjøl om behandlingen ikke er systematisk, trur vi at den tar for seg mange spørsmål som er sentrale i diskusjonen om 3-verden-teorien i Norge nå.

Forfatteren har gått gjennom sine svar og gjort noen strykninger og tilføyelser.

Redaksjonen

HVA ER NASJONER?

HVA ER FOLK?

Spørsmål: Jeg lurte på dette med undertrykte folk og nasjoner. Hva er det som skiller, hva er folk og hva er nasjoner? Hvorfor ikke bare si nasjoner?

Svar: Nordmenn er en nasjon. Det betyr at de har det samme språket, de har et sammenhengende område, de har en felles historie og en felles økonomi.

Samene er ikke en del av den norske nasjonen, det ville være sjåvinistisk å påstå det. De har sitt eget område, sin egen historie, sitt eget språk og kultur og sin egen økonomi. De er undertrykt av den norske nasjonen.

Det fins andre arbeidere i Norge også

som ikke hører til den norske nasjonen. Det har lenge vært finner, nå en masse fremmedarbeidere.

Norge er i hovedsak staten til én nasjon pluss noen undertrykte folkegrupper og mindre nasjoner.

Men ta et land som Sovjetunionen for eksempel. Hvis man skal snakke om Sovjetfolket, så snakker man om over hundre nasjoner. Den russiske nasjonen undertrykker de andre nasjonene: Den ukrainske nasjonen, estniske nasjonen, turkmenske nasjonen osv.

I Etiopia er det mange nasjoner. Det etiopiske folket består av mange nasjoner.

Det er altså ikke nok å bare snakke om nasjoner.

3 VERDENER

Fra Pariserkommunen i 1871.

SKILTE MARX OG ENGELS MELLOM FORSKJELLIGE BØRGERLIGE LAND?

Spørsmål: Hadde Marx og Engels en oppdeling av verden slik som Lenin, på sin tid?

Svar: Ja, Marx og Engels delte opp de borgerlige landa i Europa i de forskjellige konkrete situasjonene ut fra hvem de regna for de mest reaksjonære. På det grunnlaget tok Marx og Engels stilling til

forskjellige kriger mellom borgerlige nasjoner, til borgerlige frigjøringsbevegelser og stater i Europa.

For eksempel støtta de Tysklands krig mot Frankrike i 1870 i første fase. De så Tysklands krig mot Frankrike som en tysk frigjøringskrig. I den andre fasen støtta de proletariatets opprør i Paris fordi Pariskommunen var et sosialistisk opprør mot Bismarck og Versailles.

På samme måten sa Engels at hvis Tsar-Russland skulle angripe Vest-Europa i 1890-åra, så ville det være riktig

3 VERDENER

av arbeiderklassen å støtte borgerskapet i vest fordi en seier for Tsar-Russland ville knuse arbeiderbevegelsen i vest og på den måten sette revolusjonen langt tilbake.

Det fins mange flere konkrete eksempler på dette. For eksempel tok Marx og Engels stilling i den amerikanske borgerkrigen, *for* nord og *mot* sør. Jeg skal ikke være så lang, så jeg vil stoppe her. Svaret er ja, Marx og Engels delte landa på sin tid i forskjellige grupper.

IMPERIALISMEN OG LATIN-AMERIKA

Spørsmål: Spørsmålet er hvilken av de to supermaktene som er den mest aggressive i de områdene av verden som *en* av de to supermaktene kontrollerer. I Latin-Amerika er det jo helt klart, der er det USA-imperialismen som er helt dominerende. De er helt avhengig av råvarene der for å kunne ekspandere. Hvordan skal vi da stille oss til en folkelig oppstand i Latin-Amerika? Åssen analyserer du det som skjer i Latin-Amerika for eksempel når det gjelder det nasjonale spørsmålet? Det som vi kaller stater i Latin-Amerika, er det nasjoner? Jeg mener at i Latin-Amerika så fins det bare grenser som er trukket opp av imperialismen for å tjene imperialismens politikk etter godt gammalt splitt og herskemonster. I Latin-Amerika er det én nasjon, ikke sant? Og de kjemper for å frigjøre seg fra USA-imperialismen og den frigjøringskampen må vi støtte. Og vi må prioritere den like mye som vi prioriterer kampen mot Sovjet-imperialismen der den hevder seg.

**Vi støtter kampen i Latin-Amerika.
Jo mer de kjemper,
jo mer må vi støtte**

Svar: Tre spørsmål var det. *For det første* åssen stiller vi oss til folkelige opprør i Latin-Amerika. Vi støtter folkelige opprør i Latin-Amerika, vi støtter den svære streikebevegelsen i Bolivia nå, vi støtter den svære streikebevegelsen i Nicaragua nå. Hvor det dukker opp svære opprørsbevegelser i Latin-Amerika, så vil vi støtte det. Jeg mener det er uavhengig av hvilken imperialistmakt som står sterkest der. Så mener jeg at vi ikke kan prioritere det likt med f.eks. kampen på Afrikas Horn. For i Latin-Amerika er ikke situasjonen sånn at folka slåss med våpen i hånd for sin frigjøring, dessverre. Og vi kan ikke tvinge dem til det, de kan bare gjøre det sjøl. Men når væpna frigjøringskamp bryter ut i Argentina, Bolivia, hvor det måtte være, så må vi støtte den væpna frigjøringskampen. I mellomtida må vi støtte den kampen som er der.

Men vi må støtte mest dem som kjemper mest. Det er dem som kan bruke det. Eritreerne kan bruke det, folket i Zimbabwe kan bruke det. Folket i f.eks. Argentina kan ikke bruke det for kampen er ikke så veldig utvikla. Det er det første spørsmålet.

**Det er mange nasjoner
i Latin-Amerika**

Det andre spørsmålet: Er det én nasjon i Latin-Amerika? Jeg beklager, kamerat, jeg tror du er et offer for spansk sjåvinisme. I Paraguay er flertallet av folket indianere, de snakker guyanari. Jeg har hørt påstått at det til og med er undervisnings-

3 VERDENER

språk på universitetet i hovedstaden (men jeg veit ikke om det stemmer). Det er et uttrykk for at det er et av de landa der indianerne er minst knust. Til og med industriproletarer i hovedstaden snakker guyanari. Et mindretall i landet snakker spansk. Jeg har snakka med en kamerat fra Paraguay som bare snakka guyanari. Han var fra hovedstaden. Det er et uttrykk for hvor sterkt det språket står der.

I Bolivia er det store flertallet av folket indianere som tilhører forskjellige indianerstammer. I Mexico er folket forspanska i løpet av de to siste generasjonene. Den gang Zapata sloss, snakka bønda samme språk som aztekerne.

Det er en drøss med nasjoner i Latin-Amerika. Jeg kjenner ikke de nasjonale forholda skikkelig og det står ikke i leksikon fordi kolonialistene har undertrykt historia om indianerne i Latin-Amerika.

Når det gjelder åssen grensene er og om noen er kunstige, så vil jeg være forsiktig med å uttale meg om det. Men jeg er veldig redd for en sånn teori om at det ikke fins grenser. Jeg er redd for at supermakten vil gripe inn, med «kunstige grenser» som påskudd. Jeg er redd for at det kan bli brukt for eksempel fra Brasil eller fra andre relativt sterke land i Latin-Amerika, som et utgangspunkt for aggresjon mot andre. Jeg kan ikke dette spørsmålet skikkelig, men jeg er sikker på at du tar feil når det gjelder nasjonene.

Ikke bare USA, men Sovjet også i Latin-Amerika

Det tredje spørsmålet: Om hvilken supermakt som står sterkest i Latin-Amerika. USA står sterkest, men ikke så sterkt som du sier. For det første har Sov-

jet kontroll over Cuba. Cubanerne har ikke interesse av å være i Angola, i Etiopia og Eritrea. De er der fordi Bresnev dikterer det. Cubanerne er et stolt revolusjonært folk, men de har kommet i en dårlig situasjon, de har mista sjølstendigheten sin og kan brukes av Sovjet.

For det andre forsøker Sovjet å komme inn forskjellige steder på kontinentet, bl.a. får juntaen i Argentina støtte fra Sovjet. Revisjonistpartiet i Argentina støtter juntaen. Bildet er mer komplisert, USA står sterkest. Forøvrig er det likegyldig hvem som står sterkest, vi må støtte folkelige opprør i alle fall.

CASTRO & CO HAR ALDRI FORSTÅTT MARXISMEN

Tillegg om nasjonene i Latin-Amerika:

Teoriene om at «det finnes bare en nasjon i Latin-Amerika», at alle grenser er kunstige og skapt av imperialismen, at oppgava i Latin-Amerika er å utvikle «en kontinental revolusjon» stammer fra Cuba i 60-åra.

Den blei utvikla den gangen Castro & co fortsatt støtta kamper mot imperialismen og ikke hadde forvandla seg til grossister i leiesoldater for Sovjet. Den viser at sjøl før Castro blei reaksjonær hadde han ikke forstått marxismens ABC.

Akkurat hvilke nasjoner som finnes i Latin-Amerika er et vanskelig spørsmål å svare på uten skikkelig studium. Følger nasjonsgrensene alltid statsgrensene eller viker de fra dem? Finnes det stater med mange nasjoner innafor (det gjør det sikkert, men et mer nøyaktig svar er vanskelig). Men det som er klart, er at det *fins* mange forskjellige nasjoner, og at de forskjellige nasjonene og statene i Latin-

3 VERDENER

Amerika bl.a. har forskjellig *økonomi*. Det betyr: Økonomien i Brasil er bygd opp rundt en produksjon som skiller seg fra økonomien f.eks. i Mexico eller Ecuador. Det er tre, forskjellige økonomier som utvikler sine indre motsetninger *adskilt* fra hverandre. Alle tre har innslag av føydalisme og komprador-kapital, alle tre er undertrykt og utbytta av imperialismen, og alle tre er påvirkta av den kapitalistiske verdenskrisa. Men økonomiene i disse tre landa vil naturligvis ikke utvikle seg helt likt og helt i takt. Det er fullstendig umulig.

Men en følge av det som marxister lett ser, er at revolusjonære *kriser* innafor disse forskjellige nasjonale økonomiene vil utvikle seg ulikt, på ulikt tidspunkt og med forskjellig hastighet. Revolusjonære kriser kan skyldes *økonomiske* sammenbrudd, skjerpa *politiske* kamper innafor landet eller for den saks skyld angrep utafra. Både økonomiske sammenbrudd og skjerpa politiske kamper vil i *regelen* ikke utvikle seg i alle latin-amerikanske land på samme tid. Når det gjelder ytre angrep så kan sanne sjølsagt komme omtrent samtidig (som Hitlers angrep på mange land i Europa) men de kan også ramme bare ett land (som USAs angrep på Santo-Domingo i 1965).

Men åssen kan det da bli snakk om *en, kontinental* revolusjon? Enhver som skjønner litt marxisme og veit litt om Latin-Amerikas historie kan se at i Latin-Amerika må det bli spørsmål om mange, forskjellige revolusjoner innafor ulike nasjoner og stater. At noen av dem kan hjelpe hverandre er ei anna sak. Historia viser også at det er sånn. Mexicos, Bolivias, Haitis revolusjoner har kommet på forskjellige tidspunkter ut fra utviklinga

Che Guevara ønska ærlig å slåss mot imperialismen selv om han tok grunnleggende feil i de strategiske spørsmålene i den anti-imperialistiske kampen. Bildet viser Che etter at militæret i Bolivia hadde henretta han.

av de indre motsigelsene i hvert enkelt land. Ja, den cubanske revolusjonen på 50-tallet er sjøl et eksempel på det.

Che Guevara tok feil. Men han ønska ærlig å slåss mot imperialismen. Han kasta ikke skitt på den store cubanske revolusjonen, sånn som forræderen Fidel Castro har gjort.

Che Guevara døde fordi verken han sjøl eller de andre cubanske ledere hadde skjönt marxismen. Han dro til Bolivia uten å skjønne den revolusjonære bevegelsens karakter i Latin-Amerika. Han klarte ikke å snakke med bønda fordi de snakka indianske språk. Che Guevara var blenda av en borgerlig ide, av spansk sjåvinisme, og derfor undervurderte han det forholdet at massene på landsbygda i Bolivia ikke er spanjoler. Han trudde på

3 VERDENER

den romantiske, anti-marxistiske og småborgerlige ideen om kontinental revolusjon. Derfor starta han eventyret i Bolivia uten konkret analyse, uten å vurdere om det fantes en revolusjonær situasjon. Han skjønte ikke kampen mot revisjonismen. Derfor samarbeida han med revisjonistene i Bolivia og de forrådde ham. Det klaga Castro fælt over. Men etterpå innleda han sjøl et mye nærmere samarbeid med revisjonistene i Latin-Amerika og over hele verden og gjorde større forbrytelser enn revisjonistene i Bolivia noen gang har gjort.

Ideen om «kontinental revolusjon» blei spreidd av en fransk overklassegutt som hette Regis Debray. Mens Che var en modig mann som tok feil og døde, så oppførte Debray seg ynkelig i fengselet. I 60-åra blei Debrays bok oversatt på Pax. Blant de som beundra den var «KUL»s sjefguru Harald Berntsen. Nå er det ingen revisjonister som vil huske den boka lengre. Men litt av ideene henger igjen i lufta.

Denne ideens historie viser åssen de cubanske lederne har utvikla seg fra anti-imperialister med et feilaktig og ikke-marxistisk syn på revolusjonen. De har følgelig aldri vært virkelige marxister. Derfor var også motstanden mot sosial-imperialistenes infiltrasjon så svak, enda det var sterk folkelig motvilje mot Sovjet-revisjonismen på Cuba. Derfor kunne Castro råtne så totalt og bli sånn en internasjonal varulv.

Den cubanske revolusjonen skal vi alltid hylle, men det er på tide å stikke høl på de romantiske eventyra om de cubanske lederne.

ENHET MED IMPERIALISTER I DEN 2. VERDEN ?

Spørsmål: I det bilaget som var til Klassekampen (Notehenvising X), blei det mana til enhet mellom den andre og den tredje verden. Jeg er usikker på det, for jeg mener at imperialism er imperialism uansett. Vi kan ikke stå sammen med noen imperialister.

Svar: For det første er det vårt mål å bli kvitt alle imperialister. Men i virkelighetens verden må vi nøye oss med å ta dem etter tur. Verdensproletariatet er ikke i den situasjonen at det kan ta alle imperialister på én gang. Derfor har det aldri vært linja til kommunister å ta alle imperialister på én gang.

Jeg ga eksempler på det i innledninga mi. Tyskland var en imperialist etter den første verdenskrig, men en *svak* imperialist. De imperialistene som sto sterkest, var Frankrike og England. Sovjetunionen kunne under de forholdene *på visse punkter* forene seg med Tyskland og gjorde det i Rapallo i 1922. Samtidig støtta Sovjet kommunistpartiet i Tyskland som forberedte opprør mot de samme tyske imperialistene.

Sovjetunionen og Kinas Kommunistiske Parti sto sammen med England og USA under andre verdenskrig for å knekke Tyskland og Japan.

Er situasjonen nå den at vi vil lage enhetsfront med visse imperialister? For AKP(m-l)s del er det meningsløst. Det er ikke noen imperialister som vil ha enhetsfront med oss. Vi har ikke makta noe sted, vi er et lite parti i et lite land. Men vi vil spesielt slå mot USA og Sovjetunionen. Vi trur at hvis vi blir kvitt dem eller

3 VERDENER

den ene av dem, så ville verdensrevolusjonen komme i en mye bedre situasjon.

Ikke allmenn støtte, men støtte i sak

Men vi er i noen situasjoner villige til å støtte noen imperialister. Jeg vil støtte visse imperialister. Jeg mener at Island er et imperialistisk land, et lite imperialistisk land. Hvis folket på Island gjør opprør og oppretter sosialismen, vil jeg være glad for det. Når Island og England kjemper om havet rundt Island, så støtter jeg den islandske regjeringa, den islandske kapitalismen. *Da*, på *det* punktet, ikke allment, ikke i alle spørsmål. Ikke enhet med de islandske monopola mot den islandske arbeiderklassen. Men det var den islandske arbeiderklassen og de islandske fiskerne som krevde at borgerskapet skulle støtte den nasjonale sjølstendigheten på *det* området.

Teorien om de 3 verdener kan ikke bety proletariats enhet med borgerskapet i vesten, med monopolborgerskapet i vesten, fordi dette borgerskapet vil slåss mot supermaktene i enkeltsaker på enkelte punkter, men det vil kapitulere på andre punkter, i andre saker. Det vil underordne seg i noen saker. Det eneste som kan skape ei solid kraft som er mot supermaktene i vesten, det er å utvikle klassekampen mot det egne borgerskapet sånn at arbeiderklassen spiller ei sjølstendig rolle, blir kjerna i en stor enhetlig blokk, så stor som mulig.

Nå er store deler av arbeiderklassen leda av sosialdemokrater og revisjonister. Det er den største truselen mot den nasjonale sjølstendigheten fordi den virkelige krafta som kan forsvare den, er demobilisert og splitta. Det grunnleggende er å

utvikle kampen mellom proletariats og borgerskapet, mellom det arbeidende folket og monopolborgerskapet spesielt, for å gjøre det arbeidende folket til en blokk som er villig til å slåss mot supermaktene og det egne borgerskapet enten regjeringa tar en holdning som er sånn eller sånn. Men hvis regjeringa av en eller annen grunn — sjøl taktisk eller opportunistisk — på grunn av press i én sak, vil gå inn for noe som er *bra* i forhold til supermaktene, så vil vi støtte dem i *den* saka.

Støtte til svake kapitalistiske land som blir angripi

I 50-åra hadde Island ei regjering som prøvde å komme ut av NATO på et visst tidspunkt (det var ei monopolborgerlig regjering, men USA hadde baser i landet og nektet å trekke dem ut). I den situasjonen støtta proletariats på Island regjeringa i *det*. (Proletariats på Island hadde en råtten ledelse, men det er ei anna sak.) Dersom land i den 2. verden er villig til å gå inn for sjølstendighet i forhold til supermaktene, vil vi støtte dem i *det*. Vi er for å konsentrere kreftene mot de verste reaksjonære, mot supermaktene. Men jeg sa i avslutninga mi at dette er en tofrontskrig: mot det egne borgerskapet, for sjølstendighet. Mot det egne borgerskapet og mot supermaktene. *Begge* disse sakene må sees i sammenheng. I praksis trur jeg ikke det er mulig å gjøre det ene uten å gjøre det andre.

La oss ta et par eksempler.

Jeg mener at kommunistene i Norge i 1938—39 hadde som oppgave å kjempe mot borgerskapet i Norge og å kjempe mot den borgerlige Nygårdsvold-regjeringa. Jeg mener at en av oppgavene

3 VERDENER

i den kampen var å vise åssen det norske borgerskapet la veien åpen for angrep fra Hitler.

Men jeg mener at da Hitler gikk til angrep, hadde kommunistene i oppgave å ta opp geværet og slåss mot Hitler sammen med regjeringa så lenge den slåss. Og etter at regjeringa kapitulerte, skulle kommunistene fortsatt og da trur jeg vi hadde hatt en annen situasjon i Norge i dag.

Jeg mener at de virkelige kommunistene i Tsjekkoslovakia — i det borgerlige Tsjekkoslovakia i 1968 — hadde som oppgave å kjempe mot regjeringa før russera angrep. I *det* øyeblikket russera angrep, hadde de i oppgave å kjempe sammen med borgerskapet, hvis borgerskapet kjempa mot russera. Dette er komplisert.

ENHET MELLOM 2. OG 3. VERDEN?

(Fra salen): Du må svare på det andre spørsmålet hans. Er det mulig med enhet mellom den 2. og 3. verden?

— Ja, men ikke uten vansker. Ikke i alle saker. På visse punkter, i visse saker. Men samtidig vil landa i den 2. verden slåss mot den 3. verden. 2. verden kan ikke bli 3. verden. Det er nettopp fordi disse landa slåss mot den 3. verden på noen punkter at det er noen vits i å snakke om den 2. verden. Den 2. verden er ei mellomliggende kraft i verdensmålestokk. Med motsigelser til begge sider. Den vakler. Sterkere trusler fra supermaktene øker muligheten for enhet på flere punkter.

USAs POLITIKK PÅ AFRIKAS HORN

Spørsmål: Det gjelder ettergivenhetspolitikken til USA på Afrikas Horn, jeg lurar på åssen du ser på den? Barre påstår jo at det er hemmelig avtale mellom Sovjet og USA. Eller motsigelser i den amerikanske ledelsen, mellom Brzezinski og Andrew Young for eksempel.

Svar: Jeg trur at Brzezinski og Andrew Young står for det samme. Jeg trur det er andre kretser i USA som står for en mer ekstrem politikk, en konfrontasjonspolitikk.

Jeg ser at etiopiske kamerater hevder å ha nøyaktige opplysninger om dette, sier at tallet på cubanere er omtrent *dobbelt* så stort som det Andrew Young sier. Og jeg har inntrykk av at Andrew Young & Co bagatelliserer den sovjetiske innblandinga for ikke å gi argumenter til sine motstandere i USAs ledelse. Jeg trur at Andrew Young & Co trur at hvis russera kommer djupt inn, så vil de få masse trøbbel. Men at de er redd for hva som vil skje hvis USA kommer inn. Så trur jeg det er andre folk som gjerne vil ha USA inn.

Mitt syn er at jeg er mot begge to. Jeg er mot begge fløyene i det amerikanske monopolborgerskapet.

UMULIG MED REVOLUSJON I 2. VERDEN?

Spørsmål: Jeg lurte på om konsekvensen av 3-verden-teorien er at det blir umulig å gjennomføre en sosialistisk revolusjon i den 1. verden og den 2. verden før den 1. verden er kraftig slått i den 3. verden, før supermaktene har svekka

3 VERDENER

stillinga si der. Eller eventuelt som en følge av en verdenskrig. Sannn at situasjonen på en måte blir parallell med forholda i Kina i tredivetåra i forholdet mellom byer og landsbygda, hvor en satsa på en politikk med å innringe byene fra landsbygda. Så lurer jeg også på hvilke konsekvenser det får for praksisen til revolusjonære i Norge?

Svar: Om framtida kan vi spå, men bare på visse punkter og i det allmenne. For eksempel veit både du og jeg at vi skal dø. Å si det er ikke noen sensasjon. Det er ganske trivielt. Men hvis vi gir oss til å si tidspunktet og hvilke forhold det skal være under, så forlater vi det vi veit vitenskapelig og begir oss ut på tru.

I sekstiåra var det en utbredt teori at revolusjoner i for eksempel utvikla kapitalistiske land ikke kunne skje før etter lange perioder med frigjøringskrig i den 3. verden. Jeg mener det er en feilaktig teori fordi den ser bort fra at det er fire store eller grunnleggende motsetninger. Den ser bort fra at motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet kan skjerpe seg og føre til en eksplosjon i et land eller ei gruppe land på grunn av særegne lokale forhold. Uavhengig om det er en stor Vietnam-krig eller en stor krig på Hornet.

Det kom et svært opprør i Frankrike i 1968 som ingen hadde venta, ikke franskmennene sjøl engang. Det kom svære opprør i Polen i 1970 og 1976. Det var ikke direkte bundet sammen med noen svære kriger i den 3. verden.

Jeg trur at for at *hele det imperialistiske systemet* skal bli knust, må det få en kraftig trøkk, sannn at mye ramler sammen. Jeg trur at *det* vil være avhengig av svære kriger i den 3. verden, konfronta-

Opprøret i Frankrike i 1968 kom svært uventa, også for franskmennene sjøl. Bildet er fra et streikemøte på Renault-fabrikken i juni 1968.

sjon mellom supermaktene, krig. Jeg trur også at det vil bli kriger i den 2. verden og at det vil bli kriger for eksempel i Sovjetunionen sjøl. Kanskje også opprør i USA.

Men jeg vil ikke spå noe som helst som *utelukker* betydelige opprør f.eks. i Øst-Europa, før den tida. De to siste polske opprørene har vært progressive. Det var arbeidere som gjorde opprør og de gikk under sosialistiske paroler, under røde flagg og de sang Internasjonalen.

Arbeidera i Polen er langt fra sterke nok til å ta makta. Åssen vil det være om ti år? Jeg våger ikke spå.

La oss skille mellom to ting. Sosialistiske revolusjoner står ikke på dagsordenen i landa i den 2. verden akkurat nå. (Propaganda for sosialistisk revolusjon står på dagsordenen. Men for alle andre enn håpløse idealister er *det* noe anna.) Den som påstår at oppgava er å

3 VERDENER

raskt gjennomføre sosialistisk revolusjon i land i Europa er en tosk eller en svindler. Jeg tror det er mest *sannsynlig* at nye sosialistiske revolusjoner i Europa kommer etter en ny storkrig.

Men vi kan ikke prinsipielt og teoretisk *avvise* muligheten for at sosialistiske revolusjoner kan seire, f.eks. i ett land i den 2. verden, også *før* en storkrig. Særlig om det skulle gå en del år fram til krigen og krisa og de internasjonale motsigelsene blir svært mye hardere enn nå. Jeg ville bli nokså forbausa, men vi kan ikke henvise til noen dogmatisk fasit som sier at det er umulig.

Vi må huske på at ingen sosialistisk revolusjon kan seire uten ledelse av et marxist-leninistisk parti. Marxist-leninistene i den 2. verden går fram, men vi har sannelig nok svakheter også ennå. Ingen partier er veldig sterke. Jeg ser ikke hvor en sånn revolusjon skulle seire. Men jeg våger ikke på.

KAN KRIGEN AVVERGES?

Spørsmål: Jeg oppfatter 3-verden-teorien sånn at en verdenskrig er uunngåelig mellom supermaktene. At 3-verden-teorien og bruken av den er en kamplinje på verdensbasis for å gjøre forholda mulige for å gjøre en sosialistisk revolusjon i f.eks. landa i den 2. verden, her i Norge, i forbindelse med en sånn 3. verdenskrig. Jeg oppfatter også artikkelen i Folkets Dagblad (Notehenvising XI) til å stå for det samme synet at i den nåværende situasjonen så er en 3. verdenskrig uunngåelig. Men samtidig så har jeg nettopp lest den talen til den kinesiske utenriksministeren i FN (Huang Hua) (Notehenvising XII) hvor han sier at ved å knytte

denne fronten breit sammen er det mulig å avverge en 3. verdenskrig. Ved å knytte banda og vise solidaritet med den 3. verden og støtte den kampen alt en kan så er det mulig å avverge en 3. verdenskrig. Spørsmålet blir da: Er det uunngåelig eller er det mulig å avverge den?

Svar: Jeg veit ikke akkurat hva kineserne mener med disse formuleringene, for de har ikke betrodd seg til meg, verken Huang Hua eller redaksjonen i Folkets Dagblad. Jeg veit bare hva jeg anser som sannsynlig. Jeg anser det som usannsynlig at en 3. verdenskrig kan hindres. Jeg kan ikke se hvilke krefter som under de forholda som nå er, skulle hindre en 3. verdenskrig.

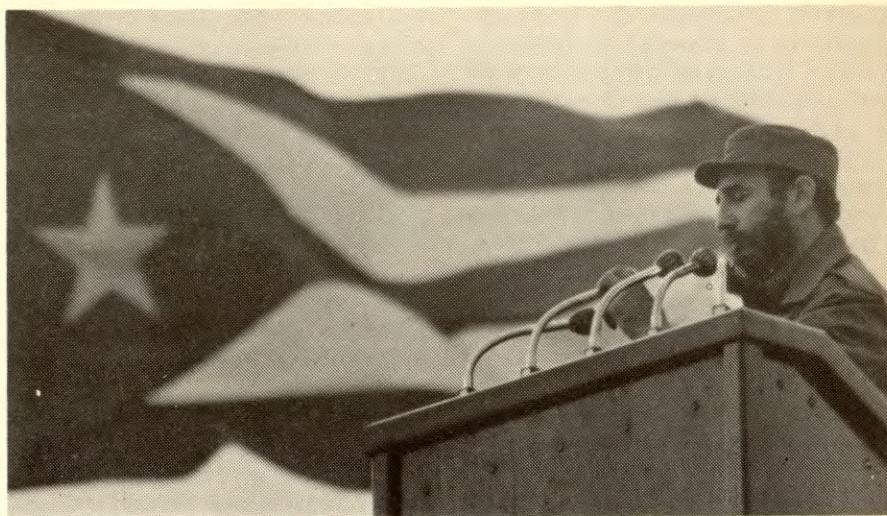
Kanskje mener Huang Hua at dersom alle som er motstandere av supermaktene og mot deres krigsforberedelser forener krefter, så kan de slå tilbake forskjellige *forsøk* på å utløse krigen? F.eks. hindre at sosialimperialismen utvikler sin intervensjon på Afrikas Horn til et allment militært angrep på flere land i Afrika og begynnelsen av militære flankeoperasjoner i sør-øst delen av Middelhavet?

Enten Huang Hua har ment akkurat det eller ikke, så tror jeg at det er mulig å slå tilbake en del sånne *framstøt* for å starte krigen. Men krig blir det.

DEN INDRE UTVIKLINGA PÅ CUBA

Spørsmål: Du har retta ganske skarpe angrep på Cuba. Men har det ikke vært en sosialistisk revolusjon på Cuba? Er det ikke riktig å se på det cubanske systemet som progressivt? Hva mener du om de indre forholdene på Cuba nå, og tror

3 VERDENER

Cuba er i dag et byråkrat-kapitalistisk land. Fidel Castro har gjort den kubanske hæren til en viktig støttespiller for sosialimperialismen.

du krigen påvirker politiske forhold på Cuba?

Svar: I 50-åra var fascisten Batista diktator på Cuba. Han representerte USA-imperialismen og pro-amerikansk kapital og godseiere på Cuba. Revolusjonen mot han som Castro ledet var progressiv. Anti-imperialistisk, nasjonal og demokratisk. Jeg har også nevnt at det pro-sovjetiske revisjonistpartiet saboterte denne revolusjonen. I dag har Castro «glemt» det.

Den cubanske revolusjonen satte breie masser i bevegelse, rettet et hardt slag mot USA-imperialismen og rester av føydalismen. Den betydde utvikling av økonomien, mer demokrati for massene og store framganger. Men jeg mener det var aldri en sosialistisk revolusjon. Med kommunister i ledelsen kunne den blitt det. Men Castro og hans nærmeste sto

for radikale nasjonale småborgerlige interesser — da de var på sitt beste.

Den cubanske revolusjonen gjorde veldig mye bra i førstninga, både nasjonalt og internasjonalt. Den oppmuntra revolusjonene i Latin-Amerika. Che Guevara blei rekna som en slags pro-kineser en stund. Den gangen var Sovjet-revisjonistene åpent mot alle revolusjoner, og det at cubanerne sa de var for revolusjon blei rekna som støtte til Kina.

Cuba er et byråkrat-kapitalistisk land

Men Castros sosialisme var aldri ekte sosialisme. Det kan være viktig å studere det nøyer. Jeg får ikke tatt det opp her. Men noen enkeltsaker: borgerlige, reaksjonære og dekadente saker har hele tida stått sterkt i overbygninga. Prostitusjonen har f.eks. aldri vært utrydd. Vel

3 VERDENER

og merke prostitusjon som er en innarbeida del av servicen i de statsdrevne hotella i Havana, strip-tease som en del av nattklubbshow i statseide nattklubber osv. I økonomien har kapitalistisk privateiendom rådd grunnen i jordbruket. Det fins fattigbønder og rikbønder. Det fins svære lønnsforskjeller og en tydelig overklasse i byene. Cuba er revisjonistisk, kapitalisme av det øst-europeiske slaget.

Cubanerne har aldri mestra økonomien sin etter revolusjonen. Castro nedkjempa motstandere som gikk inn for sjølberging og allsidig utvikling i økonomien. Isteden gikk han inn for å gjøre seg avhengig av sovjetisk hjelp og ensidig utvikling av sukkerproduksjon. De stadig større problemene som kom av denne feilaktige linja har regjeringa prøvd å løse med ulike økonomiske eventyrprosjekter, som er gått nedenom alle samma. Følgen er at Sovjet har fått et stadig sterkere strupetak.

Castros siste forsøk på tilnærming til USA er tydelig prega av et ønske om å få flere økonomiske bein å stå på. Under Batista var Havana turishovedstad for Florida, en by med bordeller og spillekasinoer der den amerikanske mafiaen hadde fritt slag. Nå forhandler Castro nordover samtidig som hotellene pusses opp igjen. At Castro satser på samme businessen igjen viser de store vanskene i Cubas økonomiske situasjon. Hva er det det heter i ludo? «Gå helt tilbake til mål og begynn på nytt.»

Castro er sosialimperialismens slave

Cuba er et lite og fattig land i den 3. verden. Sosialimperialistene har fått et veldig sterkt grep over økonomien og

situasjonen er dårlig. Det er derfor cubanerne er i Afrika. Russerne tvinger dem. Castro har gjort om den cubanske hæren til et internasjonalt A/S Mord og seg sjøl til grosserer i cubansk menneskekjøtt fordi han ikke klarer å betale kreditorene.

Ghurka-er kommer alltid fra fattige og undertrykte land. Den engeleske imperialismens Ghurkaer kom fra Nepal. USA henta leietropper fra quislingstaten Sør-Korea. Bresjnev altså fra Cuba. Men det er ikke det cubanske folket som er fienden. Cubanerne er ofre for sosialimperialismen.

Sjøl sagt utvikler sånne kolonikriger sjåvinisme, fascisme og sadisme i de styrkene som deltar, sjøl om de også kommer fra et undertrykt land. Derfor får vi også høre skrekkehistorier om cubanske soldaters voldtekter, tortur og mord i Angola og på Hornet. Men dette er ikke hele det cubanske folkets skyld. De norske nazi-soldatene som var på østfronten oppførte seg heller ikke bra. Men det norske folket var bra. Jeg trur det cubanske folket er bra.

Men det er hardt undertrykt. Etter min mening er Cuba et fattig, ensidig utvikla, undertrykt og utbytta land. Det sosiale systemet er kapitalisme, statsforma er revisjonistisk fascisme som i Øst-Europa. De økonomiske forholda blir verre. De demokratiske rettighetene som blei vinni gjennom revolusjonen blir uthult. Sjøl sagt finnes det latin-amerikanske land der massene har det verre. Det fantes nazi-okkuperte land der situasjonen var verre enn i Norge også, men Norge under Quisling var ikke noe himmelrik av den grunn. Forholda på Cuba blir verre og verre nå.

Den cubanske revolusjonen var en stor

3 VERDENER

ting og et framskritt. Men Castro & Co har forrådt den. På noen måter er forholda bedre nå enn før, Batista falt, men på noen måter faktisk verre. Det er sjølsagt bra at godseierne blei vekk og USA kasta ut. Men nå sitter Sovjet minst like fast som USA satt før. Og under Batista blei ikke tusener av cubanere eksportert til andre verdensdeler for å dø for imperialismen — der er Castro faktisk verre enn Batista.

Motstand mot sosialimperialismen utvikler seg på Cuba

Du spurte om jeg trur krigen vil føre til endringer. Ja, det trur jeg.

Sjøl uten krigen måtte det utvikle seg opposisjon mot Sovjet. Utbytting fører til opposisjon overalt. Dessuten veit vi at Bresjnevs folk i utenlandsoppdrag alltid oppfører seg ekstra grovt, klumpete og brutalt. De er mestre i å drite seg ut og behandle massene og til og med byråkrater og borgere i pro-sovjetiske stater sånn at de blir rasende. Dette er et klassespørsmål. Det er et uttrykk for imperialistisk herrefolksmentalitet og korrupsjon og dekadens i det russiske byråkratiet. Folk grafser til seg og bryr seg ikke om å holde maska. Derfor hører vi de samme historiene om svartebørs, bestikkelser, smugling, voldtekt, slagsmål, fyll osv. fra alle hjørner av verden: Fra Egypt, Somalia, India, Vietnam... Utbredt åpen misnøye med Sovjet fantes på Cuba alt i 60-åra. Det som nå skjer med krigen, er at misnøyen utvikler seg mye fortere enn uten krigen.

Cuba har tusener av døde. Krigen skader Cubas økonomi. Den er ytterst skadelig for Cuba internasjonalt og isolerer

Cuba fra mulige venner i Latin-Amerika. Cuba har hatt fordel av å være den lille og svake som blir pressa av det sterke USA, nå gjør Castro Cuba berykta som angriper og imperialistlakei. Dette er en nasjonal ulykke for Cuba. Jeg kan ikke skjønne at Cuba kan fortsette med så svær krig så veldig lenge uten alvorlig indre trøbbel. Kanskje håper Bresjnev og Castro på en rask seier. I så fall er de eventyropolitikere som gjør opp regning uten vert.

Ettersom krigen trulig blir langvarig og Sovjet virkelig trenger de cubanske leiesoldatene trur jeg det blir jævlige problemer på Cuba. Og ifølge de rapportene jeg kjenner har sånt trøbbel alt begynt.

Castro har hatt en sterk posisjon fordi han en gang var patriot og revolusjonær. Han fikk med rette massenes tillit fordi han gjorde mye bra. Det er dette han lever på nå. Det er ekstra tragisk at en mann med en sånn historie går over til den svarteste reaksjonen fordi han kan gjøre ekstra stor skade i sitt eget land. Men jeg trur ikke Castros linje går i det lange løp. Han kan ikke få elvene til å renne fra havet og opp i fjellene. Han kan ikke i mange år få massene på Cuba til å støtte masseslakt av cubanere i Afrika, uansett hvor populær han var i 50-åra. Men *hva* som vil skje og *når* veit jeg ikke.

Cuba i dag: Ekstrem reaksjon

Jeg mener *ikke* det er det *minste* riktig å se på det cubanske systemet i dag som *noe* progressivt.

Den cubanske *revolusjonen* var progressiv og mye av det som blei gjort på Cuba i en del år etterpå. Men i dag? Mange land i den 3. verden som *ikke* snakker

3 VERDENER

Fortsatt eksisterer myten blant en del folk om at Cuba er «sosialistisk» og «progressiv». Faktum er at landet er byråkratkapitalistisk og økonomisk avhengig av sosialimperialismen. Bildet er fra Havana.

om at de er sosialistiske fører i praksis en mer progressiv innenrikspolitikk. Mange tillater de arbeidende massene flere demokratiske rettigheter og gir virkelige revolusjonære en viss ytringsfrihet og mulighet til å organisere seg legalt, noe som er umulig på Cuba. Mange går inn for sjølberging og en allsidig utvikling av økonomien. Sjøl om virkelig sjølberging ikke kan gjennomføres uten sosialisme, så er i hvert fall dette mer progressivt enn linja til Castro, som er å gjøre Cuba til en sovjetisk bananrepublikk og kalle utbyttinga og den cubanske underutviklinga som følger av det for «internasjonal sosialistisk arbeidsdeling». Og det er sjøl-

sagt mer progressivt å gå *mot* supermaktene enn å støtte dem, for ikke å snakke om å delta i en supermakts kriger. Noen land i den 3. verden forbyr i hvert fall strip-tease. Men ikke Castro, nei.

Jeg er for den cubanske revolusjonen. At jeg er mot Castro i dag er noe anna. Jeg er for Pariskommunen også, uten at jeg av den grunn behøver å påstå at den franske staten i dag er «progressiv». Samfunnssystemet og regjeringa på Cuba i dag er svart reaksjon.

Men fortsatt fins myten om det «sosialistiske» Cuba eller i hvert fall om det «progressive» Cuba hos en del folk på venstresida. Jeg mener at Afrikas Horn bør kunne være en lærepenge og åpne øya for en del folk.

LÆR Å SKILLE MELLOM EKTE OG FALSK SOSIALISME I DEN 3. VERDEN

I den 3. verden er sosialismen og marxismen svært populære blant massene. Derfor går det 20 folkerepublikker på dusinet i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Men det er bare få av dem der arbeiderne og bønda har makta. Det fins folkerepublikker leda av radikale nasjonale borgere, av sosialdemokrater, av fascister, av føydalister og tilmed av reine quislinger som ikke får lov til å feire sin egen fødselsdag uten å spørre om lov, sånn som Tsedenbal i Mongolia. I det undertrykte Mongolia er det en halv til en russisk soldat pr. innbygger.

Men særlig blant naive tilhengere av revisjonistpartiene fins det fantastiske myter om en del av disse «folkerepublikkene» og «sosialistiske landa». Sjøl folk som ikke liker å snakke om det som

3 VERDENER

skjer i Sovjet, var helt over seg for et par år sia da «sosialismen blei bygd» i Portugal. En tvers gjennom korrump tyrann som Mujibuhur Rahman, Bangla Desh, som sendte korn til utlandet mens massene sulta, var «sosialist» og «anti-imperialist» ifølge en del SV-ere.

Så finnes det mange nasjonale frigjøringsbevegelser som virkelig fører revolusjonær kamp og som virkelig er progressive under frigjøringskrigen. Nå for tida er det vanlig at programmene til sånne frigjøringsbevegelser erklærer at sosialisme etter frigjøringa er et mål, i hvert fall på lang sikt. Det uttrykker massenes ønske i det undertrykte landet, men blir ikke nødvendigvis resultatet allikevel. For ofte er sånne frigjøringsbevegelser leda av nasjonalt borgerskap eller småborgerskap, som virkelig er anti-imperialistisk og patriotisk og derfor kjemper mot imperialismen, men som ikke ønsker noen virkelig sosialistisk revolusjon etterpå. Vi støtter nasjonal frigjøringskamp uansett, for kampen mot imperialismen er progressiv og revolusjonær sjøl om den ikke fører til sosialisme med en gang. Men mange uerfarne anti-imperialister trur alt for blindt på at *programerklæringer* om sosialisme nødvendigvis betyr at frigjøringsbevegelsen vil *gjennomføre* en sosialistisk revolusjon. Og en del revisjonister spekulerer i det. Derfor er også så mange SV-tilhengere så ekstremt forvirra om det.

I Algerie var det en revolusjon som førte til nasjonal frigjøring. Det var progressivt og det er gjort en del progressivt i Algerie også etter revolusjonen. Men arbeiderklassen har ikke makta, Algerie er ikke blitt sosialistisk tross programer-

klæringer. Det samme gjelder mange andre land.

SOVJET KAN INFILTRERE OG ØDELEGGE PROGRESSIVE FRIGJØRINGSBEVEGELSER SOM IKKE FORSTÅR SOSIALIMPERIALISMEN

Frigjøringsbevegelser som kjemper mot USA-imperialismen eller annen vestlig imperialisme, men som samtidig *ikke* har et avklara forhold til revisjonismen og sosialimperialismen, kan tilmed *forvandle* seg fra progressive, anti-imperialistiske bevegelser som slåss mot imperialismen til reaksjonære bevegelser som blir redskaper for sosialimperialismen. Det er en lærdom vi kan trekke av mange alvorlige hendelser i Asia, Afrika og Latin-Amerika særlig de siste fire åra.

MPLA var en virkelig anti-imperialistisk og virkelig progressiv bevegelse. (Men virkelig sosialistisk, dvs. leda av proletariske marxister, var den sjølsagt aldri). Det er en historisk ironi at Sovjet for ei tid brøyt med MPLA fordi MPLA protesterte mot invasjonen i Tsjekkoslovakia 1968. MPLA var altså ikke den gangen et redskap for sosialimperialismen. Men seinere førte kampene mellom frigjøringsorganisasjonene i Angola til at Bresjev kunne forvandle MPLA til et redskap for imperialismen.

Det samme har skjedd med Cuba. Cuba begynte som en revolusjonær anti-imperialistisk stat, men mangla årvåkenhet mot den nye sovjetiske imperialismen og blei derfor forvandla til en lakeistat for den. Dette kan skje andre steder også. Dergen i Etiopia begynte som ei revolusjonær statsmakt som erstatta Heile Selassie. Sør-Jemen, som nå deltar på Sov-

3 VERDENER

jets side i Eritrea, blei oppretta etter en heltemodig frigjøringskrig mot England. I Sør-Jemen har det også vært mye snakk om sosialismen, men lav årvåkenhet mot sosialimperialismen. Utviklinga får vise om Sør-Jemen snur i tide eller vil følge helt ut den samme sørgelige kursen som har ødelagt den cubanske revolusjonen.

Jeg mener dette bør lære flere folk på venstresida enn oss kommunister å være litt mindre naive når det gjelder hva som er virkelig sosialisme i den 3. verden. Det skjer mye bra i den 3. verden. Det er mange store revolusjoner, men bare få av dem fører til sosialisme. Mange sjølsten-dige land gjør bra ting, men bare få av dem er sosialistiske. Bare noen få land bygger virkelig sosialisme. Et av dem er Kampuchea.

KUTT DEN NORSKE KRIGSHJELPA TIL CUBA

Spørsmål: Mener du at anti-imperialister nå bør gå imot de norske u-hjelpsprosjektene til Cuba?

Svar: La meg først bare si at norsk u-hjelp er mye rart. Mye av det er bare et navn som kamuflerer hjelp til norsk industri. Men det skal jeg ikke ta opp her.

Jeg kjenner ikke til at AKP(m-l) har uttalt seg om norsk hjelp til Cuba, så dette får stå som mitt personlige syn. Før var et argument for u-hjelp til Cuba at det ville kunne gjøre det lettere for dette landet i den 3. verden å stå uavhengig av USA og Sovjet. Jeg kjenner ikke de norske prosjektene, men kanskje kunne kommunister støtte dem ut fra en sånn argumentasjon.

Nå betyr u-hjelp i praksis hjelp til å få

Castros krigsbudsjett til å gå opp. Jeg mener det er som hjelp til Thieu under Vietnamkrigen. Så mitt syn er at virkelige anti-imperialister nå bør gå inn for å kreve alle norske hjelpeprosjekter til Cuba avslutta. Hvis Cuba trakk seg ut av Afrika ville det kanskje være riktig å ta ei anna stilling. Cubas folk støtter vi gjerne. Men i dag er dette hjelp til Cubas fiender, til Bresjnev og sosial-imperialistene. Det er andre som kan bruke denne hjelpa mot imperialismen. Mozambique, for eksempel, som har harde tap pga. terroristangrep fra «Rhodesia».

HVA SLAGS REVOLUSJON I DEN 3. VERDEN

Spørsmål: Du snakka om at folkene i den 3. verden ønsker sosialistiske revolusjoner, sosialistiske stater i den 3. verden osv. Men er det ikke ny-demokratisk revolusjon som står på dagsorden i den 3. verden? Hvordan kan du da snakke om sosialistiske revolusjoner i den 3. verden?

Svar: Det er riktig at ny-demokratiske revolusjoner står på dagsorden i de fleste land i den 3. verden. Dvs. sjøl om masse-ne tar makta, om arbeiderne og fattigbønda får makta, om det blir proletariats diktatur — sjøl da er det ikke mulig å bygge sosialismen med en gang. Dette kommer bl.a. av at det økonomiske grunnlaget for sosialismen ikke er utvikla. Dette økonomiske grunnlaget må skapes *etter* revolusjonen. Og det går an å få med en del allierte mot imperialism og føydalisme som *ikke* ønsker sosialisme. Jeg kunne si mye mer om det, men det ville føre for langt.

3 VERDENER

Dessuten fins en utmerka kort forklaring på den ny-demokratiske revolusjonen i AKP(m-l)s program (Notehenvi-
sing XIII) og det bør jo alle lese sjøl. Og hos Mao Tsetung, bl.a. i artikkelen «Om det nye demokratiet».

Å snakke om sosialistisk revolusjon med en gang i de fleste av disse landa er derfor bare frasemakeri. Revisjonistene og trotskistene driver med sånt, men så går jo de heller ikke inn for å gjøre revolusjon på alvor.

Men saka er at dersom problemene til disse landa virkelig skal bli løst er det ikke nok med ny-demokratisk revolusjon. Ikke nok med å kaste ut imperialismen, gjennomføre demokrati, slå mot føydalistene. Bare sosialisme kan skape et bedre liv for massene. Bare sosialisme kan skape en sterk sjølstendig økonomi og dermed også grunnlaget for varig uavhengighet av imperialismen. Derfor må de ny-demokratiske revolusjonene utvikles videre til sosialisme i disse landa. Når sånne revolusjoner er leda av kommunister (som i Kina, Kampuchea, Burma, Thailand) så skjer det. Når de er leda av progressive borgerlige krefter (som f.eks. i mange land i Afrika) kan de føre til sjølstendighet fra imperialismen, men folket får ikke statsmakta og bygging av sosialismen begynner ikke, og en revolusjon til er nødvendig for å få til det. Sosialistisk revolusjon er altså målet, sjøl om det er ei oppgave å seire i den ny-demokratiske revolusjonen først for å legge grunnlaget for sosialistisk revolusjon.

Dette skjønner også massene i mange land i den 3. verden. Derfor er ønsket om sosialisme svært utbredt i mange land i den 3. verden.

Det ser også ut som om det mange ste-

Mao Tsetungs artikkel «Om det nye demokratiet» er viktig for å forstå 3-verden-teorien.

der kan være mulig å bygge sosialisme raskt etter at den ny-demokratiske revolusjonen har seira. Kampuchea ser ut til å være et eksempel på det. Det skal bli interessant å se hva som skjer i andre land i åra som kommer. Jeg venter flere nye sosialistiske land i den 3. verden. Noen få kanskje ikke så veldig mange år inn i framtida. I beste fall.

AKP(m-l)'s SYN PÅ NORSK MEDLEMSKAP I EEC

Spørsmål: Du sa at AKP(m-l) vil støtte land i den 2. verden når de går mot supermaktene. Betyr det at AKP(m-l) vil gå inn for norsk medlemskap i EEC? EEC er jo en sammenslutning av land i den 2. verden som bl.a. står i motsetning til supermakta Sovjet.

3 VERDENER

Svar: EEC har forskjellige sider. Norges forhold til EEC må analyseres konkret. Norge er et lite og relativt svakt land i den 2. verden. De dominerende statene i EEC er relativt sterke i forhold til Norge. EEC ville bety å underminere Norges nasjonale sjølbestemmelsesrett og underordne Norge sterkere imperialistiske makter som Tyskland, England, Frankrike. Norges forhold til dem ville ikke være likeverdig. EEC ville betydd skjerpa utbytting av proletariatet i Norge. Det ville betydd en svært kraftig forverring for de norske fattigbønda og arbeidende fisker. EEC var ingen fordel for den norske nasjonen, de norske arbeidende massene. Vi går ikke inn for å bli flådd, sjø om det ikke er supermakter, men sterkere imperialister i den 2. verden som slår oss.

Kampen mot EEC var progressiv. Den styrka marxist-leninistene. Den utvikla massekampen og den anti-imperialistiske bevisstheten. Den styrka patriotiske tradisjoner og forståelsen for sjølråderetten. Alt dette utnytter vi i dag bra mot sosialimperialismen. Vi norske marxist-leninister var og er mot norsk medlemskap i EEC.

Men dette er en analyse av forholdet mellom Norge og EEC. Ei anna sak er forholdet mellom EEC, som *eksisterer*, og supermaktene. I ei motsetning mellom EEC og sosial-imperialismen kan vi godt støtte EEC dersom EEC gjør noe som er bra. Dette er ikke noe nytt. Det sa de nordiske marxist-leninistene f.eks. i sin erklæring i 1975 som AKP(m-l) også underskrev på (Notehenvvisning XIV)

Vår holdning til EEC er i samsvar med vårt allmenne syn på mellomstillinga til imperialistland i den 2. verden. Gå mot dem der de driver imperialistisk undert-

rykkelse, støtte dem der de går mot supermaktene.

HELT FEIL Å SI AT EEC ER «EN 3. SUPERMAKT»

Spørsmål: Jeg mener at EEC er et uttrykk for de mellomstore europeiske imperialistiske maktens ønske om å lage en 3. supermakt som konkurrerer med USA og Sovjet om verdensherredømmet. Er det ikke da riktig å se på EEC som en fiende på linje med de to som er like viktig å slå?

Svar: Nei. Dette er feil. Her må vi skille mellom propaganda, ønskedrømmer og virkelighet. På papiret er et forent EEC sterkere økonomisk enn USA eller Sovjet, og derfor også — fortsatt på papiret — en mulig sterkere militær makt. Noen EEC-politikere driver drømmeplanlegging ut fra det og snakker som om EEC kunne bli en sånn 3. supermakt. Men virkeligheten er ikke sånn.

EEC består av 4 middelstore imperialistmakter og flere andre sjølstendige små imperialistiske land. Motsigelsene mellom de ulike interessene til monopolborgerskapene i disse landa gjør det utenklig at EEC skal kunne *forvandle seg* til en sterk, enhetlig sentralstat som USA eller Sovjet. «EEC-supermakta» er et drømmebilde hos noen urealistiske borgerpolitikere og et skremmebilde som sosialimperialistene i Kreml bruker til å narre folk med.

EEC har store vansker. EEC har indre kamper. Dette svekker sjølsagt også EECs evne til motstand mot f.eks. sosialimperialismen. Men dermed blir det også i praksis ikke noe grunnlag for å snakke

3 VERDENER

Norske kommunister arbeidet aktivt mot norsk medlemskap i EEC før folkeavstemninga, og har ikke forandra standpunkt til dette spørsmålet siden.

om at EEC er «en stor trusel» osv. EEC er en viss trusel mot Norge på noen områder. Men for verdens folk er ikke EEC allment noen «stor trusel». Det er en sammenslutning av land i den 2. verden som sjøler trua.

Skulle vi ønske at EEC gikk i oppløsning nå? En sak er Norge, eller for den saks skyld Island, som ville bli kraftig undertrykt om landet kom inn i EEC. En sak er at danskene vil ut, for Danmark er et lite land og ikke en likeverdig partner. Men hvem ville det tjene om hele EEC gikk i oppløsning? For meg ser det ut som om det mest ville tjene sosialimperialistene, som ville få lettere spill i Europa. Derfor er det også gærent å blåse opp EEC og si det er «en stor trusel».

AKP(m-l) OG KINAS HOLDNING TIL EEC

Spørsmål: Klassekampen sier at AKP(m-l) ikke er uenig i Kinas holdning til EEC. Men det er likevel et faktum at Kina offisielt støtter EEC og sier at EEC er en bra ting. Kina legger i sin internasjonale propaganda stor vekt på EEC som en motvekt mot særlig sosialimperialismen i Vest-Europa. Du snakker derimot om at EEC ikke er noen stor trusel, at AKP(m-l) kan støtte EEC når EEC gjør noe bra osv. Du må i hvert fall innrømme at Kina og AKP(m-l) legger forskjellig vekt på forskjellige sider ved EEC og har forskjellig taktikk overfor EEC.

3 VERDENER

Svar: Ja, vi legger forskjellig vekt på forskjellige sider og vi har forskjellig taktikk. Og sånn skal det være også. Både Kinas Kommunistiske Parti som leder Folkerepublikken Kina, og AKP(m-l) som definitivt ikke leder Norge ennå kjemper for verdensrevolusjonen. Men vi har forskjellige oppgaver og kjemper under forskjellige forhold.

Folkerepublikken Kina har forhold til andre land på *statsplanet*. Det er ikke Folkerepublikken Kinas oppgave å *gripe inn* i klassekampen i andre land og prøve å styre den. Det ville være å eksportere revolusjon i strid med det marxistiske prinsippet om at folket i hvert enkelt land må gjøre revolusjon sjøl. Folkerepublikken Kinas ambassade uttaler seg ikke om tariffkrava ved lønnsoppgjøret i Norge. Skulle den det? Sjølsagt ikke. Det er AKP(m-l)s oppgave i klassekampen i Norge, og ikke noe utenlandsk partis oppgave, spesielt ikke en annen stats oppgave.

Kina vil ikke og skal ikke gripe inn i klassekampen i Vest-Europa. Kina kan i verdensmålestokk utnytte de taktiske mulighetene som finnes til å skape trøbbel for supermaktene, og bl.a. for sosial-imperialismens angrep mot vest. I denne situasjonen oppmuntrer Kina EEC og framhever det som kan styrke EECs evne til å gjøre motstand mot sosialimperialismen. Dette forstår vi norske kommunister. Og vi støtter det.

AKP(m-l) står i en annen taktisk situasjon enn KKP

AKP(m-l) har som de fleste veit, derimot *ikke* statsmakta i Norge. Vår oppgave er å mobilisere *arbeiderklassen* og *fol-*

ket til kamp mot sosial-imperialismen og USA-imperialismen, *mot den norske statsledelsen om nødvendig*. Som kjent er det også svært ofte nødvendig. Det er en oppgave som *Kina som stat* verken *bør* eller *kan* ta på seg. Åssen det må gjøres i Norge har jeg snakka om flere ganger og jeg skal ikke gjenta meg.

På *statsplanet* kan AKP(m-l) derimot gjøre svært lite. Det er ikke vår oppgave for øyeblikket å påvirke *statene i Europa* til å gjøre det ene eller det andre. Vi har mer enn nok å gjøre med å slåss mot den norske regjeringa for å presse den i noen spørsmål. Når det gjelder f.eks. regjeringa i Tyskland eller England, så driter disse regjeringene ærlig talt i hva AKP(m-l) sier. Jeg veit ikke om noen trudde at AKP(m-l) var en europeisk stormakt?

Vi er altså som parti i en litt anna stilling enn Folkerepublikken Kina som stat. For å si det forsiktig. Følgelig er oppgavene og prioriteringa også litt anderledes. Taktikken må være litt anderledes. Den kinesiske ambassadøren har en taktikk overfor den norske kongen. Han oppsøker kongen for å bli godkjent som ambasadør i Norge. Støtter vi det? Ja, vi støtter det varmt. Vi vil gjerne ha en kinesisk ambasadør her. Men skal AKP(m-l) ha samme taktikk overfor den norske kongen? Skal Steigan oppsøke ham for å bli godkjent som formann i AKP(m-l) i Norge? Om Steigan gjorde noe sånt skulle han få det hett. Men Steigan er god marxist, og følgelig kopierer han ikke taktikk skapt for andre forhold. Han analyserer situasjonen konkret.

Vårt partis oppgave er ikke å ape som om vi hadde statsmakta i Norge. Vi leder ikke Europa. Vi påvirker ikke europeisk storpolitikk. Vår oppgave er å lede

3 VERDENER

arbeiderklassen i Norge, å påvirke bevegelsen til arbeidere, småbrukere, fiskere, intellektuelle osv., å presse den norske regjeringa. Folkerepublikken Kina skal påvirke bl.a. *Tyskland som stat* til å ikke bøye seg for sovjetisk press. Det er vi for. Vi skal få bl.a. *fiskere i Nord-Norge* til å kjempe mot sosialimperialismen. Er det da så fantastisk og merkelig at vi velger *forskjellig taktikk*? Det kommer av at både vi og de kinesiske kameratene er marxister.

Men det fins folk som mener at dersom vi støtter samme linje som kineserne så må vi også i detalj kopiere deres taktikk. Spiser de middag med Bratteli så må vi spise middag med Bratteli. Om de ikke angriper den norske regjeringa så er vi uenige med kineserne om vi angriper den norske regjeringa. Revisjonistene vil ha det til at det er sånn fordi de vil skape mistillit. Noen naive folk som ikke skjønner kineseras politikk vil ha det til at det er sånn. Men de kinesiske kommunistene skjønner dette godt. For de er meget gode marxister.

KINAS STATSFORBINDELSE MED CHILE

Spørsmål: Jeg har et annet spørsmål om Kinas utenrikspolitikk. Revisjonistene sier at Kina støtter Pinochet og gir hjelp til fascistjuntaen med den begrunnelsen at dette samsvarer med 3-verdensteorien. Kan du kommentere det?

Svar: Revisjonistene sier en hel masse som egentlig krever ganske omfattende kommentar om vi skal ta for oss hvor fullstendig falskt og løgnaktig det er. Jeg skal ta det viktigste, nokså kort.

Kina har diplomatiske forbindelser med Chile. Kina har en viss, beskjedne handel med Chile. Kina gir *ingen* betydelig hjelp til fascistjuntaen. Påstandene om denne «betydelige hjelpa» er flere ganger gjentatt i norsk revisjonistisk presse og har hver gang blitt avslørt av oss som løgn. Bl.a. bygger de på et *forfalska* dokument som stammer fra ei latin-amerikansk revisjonistavis, og som seinere er gjengitt som «bevis på stor kinesisk hjelp» osv.

Mens Allende satt ga Kina Chile løfte om et enormt statslån. Dette lånet er aldri utbetalt, fordi Pinochet kom til makta. Dette *forvrenger* revisjonistene til at Kina støtter Pinochet!

Kina støtter ikke Pinochet. Kina sier ikke at Pinochets regime er «et progressivt regime i den 3. verden» eller noe sånt. Kina har diplomatiske forbindelser. Noen sier at det betyr at Kina støtter. Å jasså? Kina har statsforbindelser med quislingregimet i Tsjekkoslovakia. Betyr det at Kina støtter okkupasjonen? Kina har statsforbindelser med Sovjet. Betyr det at Kina støtter Bresnev? Alle veit at dette er absurd.

Revisjonistene hjalp Pinochet til makta, ikke Kina

Allende var en anti-imperialistisk politiker. Han bygde aldri sosialismen i Chile, sånn som SV og «NKP» sa i Norge. Han gjennomførte noen tiltak mot USA-imperialismen, og det var bra. Massebevegelsen utvikla seg også kraftig mens han satt i regjeringa. Han var en borgerlig demokrat, ikke fascist. Men de største chilenske kapital-gruppene blei ikke ramma av hans reformer, og han planla ikke å ta dem heller. I virkeligheten betydde

3 VERDENER

Fra fascistkuppet i Chile i 1973. På tross av at det var revisjonistene som gjennom sitt illusjonsmakeri ryddet veien for kuppet, har de vært frekke nok til å organisere en internasjonal løgnkampanje om Kinas forhold til Chile.

reformene hans mer byråkrat-kapitalisme i Chile og mindre innflytelse for USA-imperialismen. Han kunne ikke styre den chilenske økonomien. Han kunne ikke hindre krisa i å utvikle seg, noen av tiltaka hans fremma i steden krisa.

Kina støtta Allendes anti-imperialistiske politikk. Ikke noe annet land ga så mye økonomisk hjelp til Allende-regjeringa som Kina. Samtidig spredde ikke Kina løgnaktige illusjoner om «sosialisme» i Chile. Kina advarte mot faren for fascistkupp. Kina har ikke skylda for fascistkuppet.

Revisjonistene derimot avværna mas-sene. En politisjef, medlem av revisjo-

nist-partiet, lot atpåtå politiet skyte på og drepe en revolusjonær arbeiderungdom i en demonstrasjon. Revolusjonære soldater blei fengsla under Allende, de fortsatte å sitte i fengsel under Pinochet. Parlamentet vedtok en lov som gjorde det ulovlig for arbeiderne å ha våpen. Alt dette sto revisjonistene bak.

Revisjonistene spredde illusjoner om «sosialisme» og «fredelig utvikling». Her i Norge sa SV og «NKP» at Chile har demokratiske tradisjoner og likner mye på Norge. Dette viser at i sånne land er fredelig utvikling til sosialismen mulig. Etter kuppet sa de at Chile er veldig forskjellig fra Norge, så kuppet i Chile viser ingen-

3 VERDENER

ting om hva som er mulig i Norge. Revisjonistene i Chile spredde de samme illusjonene der. Fidel Castro dro rundt i Chile sammen med Allende og hjalp til med å spre sånne illusjoner. Dette var forræderi. Disse folka leda arbeiderne i Chile til slaktebenken.

Allende tok opp våpen og døde i kamp mot fascismen, og det ærer vi ham for sjøl om han ikke var sosialist. Men revisjonistene i Chile, på Cuba og i Sovjet har bare skam av det som skjedde. De har blod på henda. Deres egne tilhengere som trudde på dem blei drept i tusentall. De har hjulpet Pinochet til makta. Ikke Kina som trofast støtta Allende.

Revisjonistpropagandaen om Chile er en avledningsmanøver

Kuppet i Chile avslørte revisjonismens forræderi. Derfor var det en stor verdensomspennende krise for den moderne revisjonismen. Det viste at «den fredelige veien» var bare svindel. Det var enda et bevis på at marxist-leninistene hadde rett. Sosialimperialistene laga ei diger kampanje for å avlede oppmerksomheten. De brøyt forbindelsene med Pinochet og laga ei svær såkalt «solidaritetskampanje» med Chile i mange land.

Men hva var dette med at de brøyt forbindelsene? Hadde russera plutselig fått sånne sarte følelser? De brøyt aldri med Lon Nol i Kampuchea, enda han drepte mange flere enn Pinochet. Amin har jo som kjent også tatt litt hardt på folk. Mange regimer i Latin-Amerika er like brutale som det chilenske, uten at Kreml har brutt forbindelsen av den grunn. De støtter juntaen i Argentina. I både Angola og Etiopia/Eritrea har revisjonistene

drept mange flere enn Pinochet drepte i Chile, men det bekymrer ikke Bresjnev, han syns tvert imot at det er svært bra.

Bruddet i de diplomatiske forbindelsene var bare hykleri. Den sosialimperialistiske solidaritetskampanja er også hykleri. Den skal gi en rekke råtne sosialimperialistiske partier som f.eks. det cubanske et «anti-imperialistisk» alibi. Dessuten fungerer den som en svær kampanje for å tvinge flytninger fra de andre chilenske partiene inn under revisjonistpartiets kontroll. Revisjonistene sørger for at bare de som støtter dem får økonomisk hjelp. På Cuba blir flyktninger som nekter å bøye seg for revisjonistpartiet undertrykt. Er dette «solidaritet med Chiles folk»?

Chile blir brukt til propaganda mot Kina fordi Kreml er svært hardt ramma av Kinas skarpe avsløringer. Legg merke til at etter at sosialimperialismen greip inn i Angola og Kina avslørte og fordømte det, så kom det også en flom av nye såkalte «avsløringer» av «Kinas støtte til Pinochet».

Hvorfor har ikke Kina brutt med Chile?

Spørsmål: Men kan ikke Kina unngå virkningene av denne propagandaen ved å bryte de diplomatiske forbindelsene med Pinochet? Hvorfor bryter ikke Kina?

Svar: Kinas utenrikspolitiske forbindelser bygger på at det er nødvendig å ha kontakt med det regimet som faktisk har makta i et land, uansett om vi som kommunister ønsker at det regimet skal sitte eller ikke. Å gjøre revolusjon å styrke re-

3 VERDENER

aksjonære regimer er oppgava til masse-
ne i hvert enkelt land. Så lenge de fortsatt
sitter må sosialistiske land være villig til å
ha forbindelser med regjeringer.

Dette har vært kommunistenes linje
helt siden de første gang fikk statsmakta i
et helt land, helt fra Lenins tid i Sovjet-
unionen. Lenin satte seg til bords med ge-
neral Mannerheim, slakteren fra Finland,
som drukna den finske revolusjonen i
blod og drepte ti-tusener av finske arbei-
dere. Trur noen at Lenin støtta Manner-
heim? Men han hadde makta i Finland.
Det var et faktum, og så lenge det ikke
var endra så kunne ikke Lenin forhandle
med noen annen. Alternativet var å slett
ikke ha noen forbindelser med Finland.

Kina gjør unntak for noen ganske få
regimer som er av særegen karakter og
der en internasjonal diplomatisk boikott
har helt spesiell stor betydning og virk-
ning: «Sør-Afrika», «Rhodesia», staten
Israel, Sør-Korea. Ellers anerkjenner Ki-
na som regel den regjeringa som har
makta, uten å foreta noen fin-gradering
av hvor reaksjonær den er.

Skal vi forlange at Kina av «moralske»
grunner skal bryte med Chile, så får vi
også være konsekvente. Det er mange an-
dre land der revolusjonære og arbeidere
blir drept. Etiopia. Argentina. Bolivia.
Brasil. Bulgaria. Sovjet-Unionen. Polen.
Skal Kina bryte med alle disse landa? El-
ler skal det innføres noen «kvoteregule-
ring»: Mange mord betyr brudd, få mord
og forbindelsene kan opprettholdes? Skal
Kina opprettholde forbindelser med noen
særlig flere land enn Norge, Sverige og
Island? Borgerskapets diktatur og utbyt-
ting finnes i disse landa også. Kan vi god-
ta at Kina «anerkjenner» og «støtter» det
ved å ha diplomatiske forbindelser?

Kinas politikk for utenrikspolitiske
forbindelser er konsekvent. Den som vil
kritisere denne politikken får også være
konsekvent. Krever du at Kina skal bryte
med Chile får du kreve at Kina skal bryte
med Polen. Kritikken bør ikke seile under
falsk flagg. Dette er en kritikk som i sin
konsekvens retter seg mot at sosialistiske
land har diplomatiske forbindelser og før-
rer en diplomatisk taktikk, for sånne for-
bindelser må med nødvendighet føre til
diplomatiske forbindelser med utbyttere
og slaktere.

Det er ikke mitt syn. Jeg er for at sosia-
listiske land har diplomatiske forbin-
delser. Jeg ser det som en del av verdens-
revolusjonens taktikk. Sovjetunionen
hadde diplomatiske forbindelser med
Hitler-Tyskland etter 1933 enda Hitler-
Tyskland drepte ti-tusener av tyske kom-
munister. Sovjet brukte forbindelsene
bl.a. til å redde Dimitrov. Jeg kritiserer
ikke det. Jeg kritiserer ikke at Kina følger
samme taktikk, sjøl om revisjonistene
smeller med kinaputter og blåser i trom-
pet.

AKP(m-l) går inn for norsk brudd med Chile

Spørsmål: Du kritiserer ikke Kina for å
opprettholde forbindelsen med Chile.
Samtidig går AKP(m-l) inn for at Norge
skal bryte med Chile. Hvordan får du det
til å henge sammen?

Svar: Jeg kunne gjenta lekse om Kinas
og AKP(m-l)s forskjellige situasjon men
jeg trur ikke det er nødvendig. Jeg vil ba-
re minne om det jeg har sagt før og gå
over til å si litt om AKP(m-l)s særegne si-
tuasjon.

3 VERDENER

AKP(m-l) fordømmer fascist-juntaen og har støtta kampen mot den fra første dag. Partiet arbeider aktivt for å få junta-Olsen kastet ut av Norge. Bildet er fra en demonstrasjon i den chilenske ambassaden.

Kinas diplomatiske forbindelse er ikke støtte til Pinochet. Men Norges er det faktisk. I Norge sitter Junta-Olsen, en fascistisk agent, en etterretningsmann og han bruker sin diplomatiske posisjon til spionasje og terror mot chilenske opposisjonelle. Det er en hjelp. AKP(m-l) fordømmer juntaen og har støtta kampen mot den fra første dag. Da vil vi sjølsagt også ha Junta-Olsen ut. Det er *en* sak.

Juntaen i Chile sitter enten Norge eller Kina bryter de diplomatiske forbindelsene. Revisjonistene snakker om at hvis mange land bryter forbindelsene så vil den falle. Det er en svindel. Det er noe de sier for å bortforklare at revisjonistpartiet i Chile ikke ønsker å forberede opprør mot Pinochet. Bare kamper i Chile sjøl kan styrte Pinochet. Se på Smith i

«Rhodesia»! Nesten ingen anerkjenner han, men likevel sitter han. Det er gerilja-kampen som truer ham, ikke diplomatisk brudd. Derfor er det bare tullprat at norsk brudd styrter Pinochet.

Men det er viktig for å utvikle solidaritetsbevegelsen i Norge. Det er et bra konkret mål å mobilisere mot. Vi kommunister har ikke statsmakta i Norge og behøver ikke å vurdere om dette er ei konsekvent linje i forhold til alle statlige forbindelser. Det er folkelig støtte for brudd med Chile, denne bevegelsen er progressiv, OK, vi støtter den, vi er med den. Når massene gjør noe progressivt er vi med dem.

Dessuten er det bra for å avsløre revisjonistene. De har fått med seg en del anti-imperialister i å sette opp en

3 VERDENER

organisasjon — Chileaksjonen — med det påskuddet at det går ikke an å samarbeide med AKP(m-l). Det er sikkert ærlige anti-imperialister i Chileaksjonen. Men denne organisasjonen er blitt brukt til propaganda som framstiller det som om Kina er en støtte til Pinochet, ja nærmest hovedfienden til Chiles folk. Sovjet har den aldri angrepet. Og den kritiserer at Kina ikke bryter med Chile.

Vel. Chileaksjonen hadde kollektiv tilslutning fra partier som hadde over halvparten av plassene på Stortinget i forrige periode (SV, DNA, V). De samme partiene har flertall i denne perioden. De kan bryte med Chile når de vil. Chileaksjonen har kollektiv tilslutning fra LO-ledelsen. Den kan sende ut kommando og transportarbeiderforbundet og de andre forbunda kan stoppe all *økonomisk* forbindelse med Chile når som helst. Arbeidera vil ikke sabotere en sånn kommando. Men bryte vil disse froskene sjølsagt ikke.

Chileaksjonen kritiserer Kina. Men den kritiserer ikke sine egne kollektivt tilslutta *partier* for å ikke bryte de *norske* forbindelsene! Dette viser revisjonistenes hykleri. Jeg trur tilmed det kan demoralisere ærlige folk rundt Chileaksjonen. Det er i alle fall moro å presse dem. Så AKP(m-l) fortsetter å gå inn for norsk brudd, ærlig og uten baktanker. Så får vi se hvem som bare bløffer og driver dobbeltspill.

KINA OG STRAUSS

Spørsmål: Det er forståelig at Kina må ha forbindelser med borgerlige politikere også når Kina skal ha forbindelse med kapitalistiske land. Men er det nødvendig

å ha forbindelser med reaksjonære politikere som f.eks. Franz Josef Strauss? Det er også venner av Kina som synes det er rart.

Svar: Kina har forbindelser med kapitalistiske land. Med reaksjonære regjeringer. Med reaksjonære politikere. Med politikere som undertrykker arbeiderklassen. Det er nødvendig om Kina skal kunne utvikle en internasjonal politikk som mobiliserer flest mulig krefter mot den verste reaksjonen og hjelper revolusjonen.

Strauss er en reaksjonær. I Vest-Tyskland står han for mange reaksjonære framstøt mot arbeiderklassen, de progressive, kommunistene. Han er ikke vår mann, for å si det sånn.

Men legg merke til en ting: Når Strauss besøker Kina kommer en del folk med kritikk. Men når f.eks. Willy Brandt snakker med kineserne kommer det ikke kritikk. Er det en grunnleggende forskjell på Strauss og Brandt? Strauss er for yrkesforbud i Vest-Tyskland. Men det var faktisk Brandt som fikk det gjennom, ikke Strauss.

Det finnes borgerlige illusjoner om borgerlige politikere, også hos mange bra folk i Vesten. F.eks.: Nordli er ikke så reaksjonær, Willoch er mye mer reaksjonær. DNA-toppen vil sjølsagt ha arbeidsfolk til å tru på det for å mobilisere stemmer for seg. Men er det sant? Nei. De er for kapitalismen begge to. Og i alle viktige innenrikspolitiske spørsmål er de like gode høyrefolk begge to.

Det samme kan vi si om f.eks. Strauss og Brandt. Men revisjonistene vil også ha oss til å tru at den ene er bedre enn den andre. Det bruker de som påskudd til råt-

3 VERDENER

Kinas aktive diplomati innbefatter politiske samtaler med reaksjonære politikere som for eksempel Strauss. Her tar Mao Tsetung imot den britiske konservative politikeren Edward Heath.

ne kompromisser med såkalt «progressive» borgerlige politikere mot såkalt «reaksjonære» for å skjule at begge sider er like reaksjonære.

Strauss representerer ei gruppe i monopolborgerskapet som har makta i Tyskland. Vil Kina utvikle en politikk overfor Tyskland må Kina ha kontakt med folka som representerer monopolborgerskapet.

Strauss er en reaksjonær. Men i verdensmålestokk er han ikke brøkdelen så farlig en reaksjonær som Bresjnev eller for den saks skyld Jimmy Carter. Men jeg trur mange folk som ikke liker at Strauss snakker med kinesera vil godta uten kritikk at Jimmy Carter gjør det, fordi «han er ikke så ekstremt reaksjo-

nær». Å nei?

Sosialistiske land har ikke frykta for å inngå avtaler med reaksjonære politikere, ja, til og med fascister, dersom dette kunne tjene revolusjonens interesser. Lenin slutta freden i Brest-Litovsk med det reaksjonære tyske regimet for å redde det sosialistiske Sovjetunionen. Albania bedra forholdet sitt til Hellas mens fascist-juntaen satt. Etter 2. verdenskrig var Hellas formelt sett i krig med Albania. Hellas krevde den sørlige delen av Albania som de greske regjeringene kalte «Nord-Epirus». Krustsjov lot seg også utnytte til å støtte dette reaksjonære kravet. Papandreo som blei styrta av fascist-juntaen krevde også denne delen av Albania. Men fascistjuntaen hadde en del pro-

3 VERDENER

blemer og ønska derfor å oppnå lettelser der det var mulig. Den forhandle med Albania, slutta fred, oppretta forbindelser og oppga kravet på Sør-Albania. Var det riktig gjort av regjeringa i det sosialistiske Albania å gå med på en sånn avtale med fascistjuntaen? Det var uten tvil riktig.

Vi for vår del står i et anna forhold til Strauss. Hvorfor skulle vi forhandle med ham? Treffer vi ham er det vel heller for å slåss med ham. Ernst Aust, sjefen i den tyske organisasjonen «KPD/ML» som AKP(m-l) har brutt partiforbindelsene med, forsto ikke dette. Han forveksla kommunistisk politikk med etteraping av sosialistiske staters utenrikspolitikk. Derfor reagerte han på Kinas invitasjon til Strauss med å gå inn for at tyske revolusjonære skulle samarbeide med Strauss. Men hadde kineserne sagt det til ham? Nei, det hadde han finni på sjøl. Det var sjølsagt umulig og noe vrøvl. Etterpå gikk han over til å kalle kineserne for kontrarevolusjonære bl.a. fordi de hadde diplomatiske forbindelser med herr Strauss. Hvem er det som har plassert sin egen fot trygt i sin egen kjeft? Herr Aust. Hvem er det som er blitt kontrarevolusjonær? Ikke kineserne, men herr Aust.

FØRER KINA STORMAKTSPOLITIKK?

Spørsmål: Hva vil du si om påstanden om at Kina fører stormaktspolitikk av samme type som de andre supermaktene? Du gir eksempler på at Kina søker å fremme sitt syn på verdenspolitikken gjennom å bruke taktikk, alliere seg med visse stater mot andre osv. Er ikke dette

det samme som de andre supermaktene gjør?

Svar: Nei. Dette er *ikke* riktig. Det er et helt grunnleggende skille mellom Kinas internasjonale politikk og politikken til supermaktene. Og for den saks skyld til andre imperialistiske land. Dette skillet er ikke vanskelig å påvise heller, om vi undersøker.

Det skillet ligger i at Kina *ikke* er *imperialist*, Kina *utbytter ingen*. Det ligger i at Kina *søker ikke hegemoni* — Kina *prøver ikke å beherske noen*.

Kina utbytter ingen!

En sak er om Folkerepublikken Kinas regjering i enhver situasjon gjør det som er taktisk riktig. Jeg mener at kineserne har et meget godt grep om revolusjonær taktikk i internasjonal politikk, og når det gjelder de sakene vi har diskutert mener jeg også å ha vist at de har gjort det som er riktig.

Men ettersom kineserne også er mennesker, og ingen mennesker er feilfrie (utenom Bresjnev og Castro) så kan sjølsagt også den kinesiske statsledelsen gjøre feil. Det er mulig.

En helt annen sak er det *grunnleggende* ved Kinas utenrikspolitikk som ligger i at Kina *ikke eksporterer kapital*. Ikke sikrer seg økonomisk kontroll over andre lands industri, handel, råvarer. Gir u-hjelp på billige vilkår, som *ikke* fører til en økende statsgjeld med svære renter som gjør mottakerlandet til gjeldsslave. Ettergir gjeld eller gir svære gaver når mottakeren ikke kan betale. Gir u-hjelp som gjør mottakeren i stand til å stå på egne bein økonomisk og teknisk og ikke gjør mot-

3 VERDENER

takeren til en slave av fremmed teknologi og utenlandske eksperter. At kinesiske eksperter og arbeidere lever enkelt (og ikke i luksusleiligheter med mange tjenere sånn som russere og nordmenn) og oppfører seg som folk (ikke stjeler, driver svartebørs, slåss i fylla).

Dette er en *grunnleggende* forskjell på Kinas utenrikspolitikk og på USAs og Sovjets. *Kina er ikke imperialist. Kina plyndrer ikke, Kina gir hjelp til sjøhjelp.* Dette er velkjent og lett å påvise. Det er et uttrykk for forskjellige klasseinteresser i utenrikspolitikken: USAs og Sovjets utenrikspolitikk bygger på *borgerlige-imperialistiske klasseinteresser*, Kinas utenrikspolitikk bygger på *den proletariske internasjonalsismen*.

Så kan kranglefanter sjølsagt si at å slavebinde et land økonomisk for å vinne støtte fra det, eller å gi det hjelp til å bli økonomisk sjølstendig sånn at du vinner støtte for det, det går for det samme. Begge deler er stormaktspolitikk for å påvirke andre land. — Sânt kan kranglefanter sjølsagt si. Det er som å si at om en ransmann slår ei gammel kone i hue og tar veska hennes, og om anti-imperialister holder appell for å få folk til å gi støtte til Eritrea, så er det samme saka: å få penger fra folk. Sâne sammenlikninger er tullprat.

Kina driver ikke internasjonal utpressingspolitikk

Det er også en *grunnleggende* side ved Kinas utenrikspolitikk at Kina *ikke presser noen og ikke søker hegemoni*. Begge supermakter har baser over hele verden og tusener av soldater utenlands. Kina har *ingen* militære styrker på andre lands

områder. Begge supermakter sender flåtene sine på alle hav. Kinas flåte går bare utafor Kinas egne kyster. Begge supermakter prøver å presse mindre land til å følge sin politikk ved å true med militære aksjoner, økonomiske sanksjoner osv. Kineserne viser demonstrativt at de er villige til å opprettholde normale og til og med gode statsforbindelser med stater som går rakt *mot* Kina i viktige spørsmål.

Se f.eks. på Sovjets holdning kontra Kinas i samband med borgerkrigen i Angola.

Sovjet gikk inn for å sette MPLA opp mot de to andre frigjøringsbevegelsene. Sendte inn soldater og våpen. Sendte sovjetiske skip til å bombardere områder som den andre sida i borgerkrigen holdt.

Sovjet trua afrikanske regjeringer som nektet å støtte Sovjets linje. Trua åpent med militære aksjoner. Dreiv økonomisk press. Nyerere i Tanzania har tatt en del bra internasjonale standpunkter. Han begynte med å ta avstand fra borgerkrigen og fordømme sovjetisk innblanding. Så snudde han helt rundt. Hvorfor det? Kanskje fordi en eller annen storebror vrei armen hans over på ryggen? I så fall var det ikke det eneste stedet i Afrika.

Hva gjorde Kina? Kina var sterkt bekymra over sosialimperialistenes frammarsj. Alle veit at Kina sterkt ønska å hindre det.

Sendte Kina soldater og våpen? Sendte Kina sin flåte til å ligge utafor Angolas kyster, true andre land og skyte mot MPLA-kontrollerte områder?

Kina sa sin mening offentlig og fordømte den sovjetiske intervensjonen.

Kina pressa ingen. Kina slutta å gi militærhjelp til frigjøringsbevegelsene da krigen med Portugal var over. Kina had-

3 VERDENER

Byggingen av jernbanen mellom Tanzania og Zambia er et strålende eksempel på Kinas uselviske hjelp til land i den 3. verden.

de støtta alle tre under frigjøringskrigen og holdt kontakt med alle tre i hele 1975.

Hva gjorde Kina da Tanzania og andre afrikanske land støtta intervensjonen? Pressa Kina disse landa? Trua med militærmakt? Trua med å avbryte økonomisk hjelp? Nei. Kina fortsatte med den samme politikken med vennskap og samarbeid som før. Kina svarte ikke engang på offentlige angrep — bl.a. i FN — fra enkelte sånne land. Kina retta angrep mot sosialimperialismen, USA-imperialismen, mot de cubanske leietroppene og de sør-afrikanske hvite leietroppene.

Kina respekterte at disse afrikanske landa hadde et anna syn på borgerkrigen i Angola. Jeg mener at disse afrikanske landa gjorde en svært alvorlig og skadelig

feil. De skada sine egne interesser. Uten tvil hadde Kina midler til å presse noen afrikanske land. Bl.a. ved å stoppe å sende hjelp — kanskje uten varsel og forklaring — sånn som Sovjet og USA ofte har gjort. Men Kina gjorde ikke det. Og det er av prinsipielle grunner. Kina søker ikke hegemoni.

Det finnes flere eksempler. Ta Somalia. Siad Barre samarbeida nært med Sovjet og Cuba. Kineserne utvikla et godt diplomatisk forhold og ga Somalia hjelp til å utvikle økonomien sin. Sovjet derimot utnytta sine hjelpeprosjekter til å infiltrere statsapparatet, kreve militærbase, drive politisk press. Samme skjedde i Egypt. Samme i Sudan. Bildet gjentar

3 VERDENER

seg i nye land i dag. Kina krever ikke enighet eller lydighet for å ha et godt forhold og gi hjelp. Sovjet gjør det.

Forholdet til Cuba sjøl viser det samme. I mange år har Castro kommet med voldsomme angrep på Kina, snakka om kineserne som reaksjonære osv. Men kineserne har aldri svart. De har bevart et korrekt forhold, attpåtil prøvd å forbedre det. Først da Castro kasta inn titusener av soldater mot Afrikas folk begynte kineserne åpen kritikk av Cubas regjering.

Dette er en politikk som er respektert over hele verden. Den gjør at forskjellige stater tør å samarbeide med Kina uten å frykte at Kina skal prøve å utnytte samarbeidet mot dem. Kineserne prøver ikke å organisere revolusjoner gjennom ambasadene sine. Men det er sannelig ikke deres oppgave heller. Hvilken arbeiderklasse er det som ønsker en sann revolusjon? Det strir mot marxismen. Kina vinner venner, masseproduserer ikke fiender.

Kina gir våpenhjelp til frigjøringsbevegelser, f.eks. Kampuchea i kampen mot USA, Zanu—Zimbabwe. Til stater som skal bruke den til å forsvare seg, f.eks. til Pakistan som var trua av India, og Egypt som var trua av Israel. Men legg merke til at *Kina selger* ikke våpen. Ingen stater er bankerotte fordi de har kjøpt våpen fra Kina. Kina *gir bort* våpen. Supermaktene derimot *selger* våpen, bruker salg både som pressmiddel og bestikkelse, og tar seg grovt betalt etterpå. Sovjet selger attpåtil ofte til begge sider i samme krig. Til begge sider i borgerkrigen i Libanøn. Sovjet støtta MPLA og solgte anti-panser-raketter til FNLA i Angola *samtidig!* Sovjet prøvde å sende våpen *både* til Somalia og Etiopia til tross

for at de sloss mot hverandre.

Igjen er det en *klasseforskjell*. Hegemonipolitikken i Sovjet og USA er en *borgerlig-imperialistisk* politikk. Herse for å kunne plyndre. Vennskaps- og sameksistenspolitikken til Kina bygger på den proletariske internasjonalismen. Plyndrer ikke og ønsker ikke å herske over noen heller. Vennskap mellom folkene bygger på at hvert enkelt folk får avgjøre sin egen skjebne. Revolusjonen i hvert enkelt land gjøres av folket i landet sjøl. Gjør folket revolusjon støtter Kina det, men blander seg ikke inn og tar ikke over.

Her kan kranglefanter sjølsagt også lage ei historie. Det går an å peke på at politikk med å true og presse — som f.eks. Sovjet gjør det — i virkeligheten ikke fører til økt innflytelse. Egentlig er det en dum politikk som skaper fiender. Kinas politikk derimot med å ikke presse noen, skaper vennskap og tillit, og dermed også i neste omgang økt innflytelse. Altså driver Kina en lurere politikk for å skaffe seg innflytelse enn f.eks. Sovjet, og det er hele forskjellen. Og dette er som å likestille et ømt kyss med en spring-skalle og si at begge deler er «kontakt mellom huer». Kort sagt: det er vrøvl.

Kinas politikk er det motsatte av supermaktspolitikk

Supermaktspolitikk er politikk for å herske over verden gjennom overmakt. Den fører til at supermaktene får herredømme over andre land og samtidig får flere og flere fiender.

Kinas politikk er politikk for å hjelpe andre land, støtte dem mot imperialismen og ikke prøve å dominere noen. Den

3 VERDENER

skaffer ikke Kina herredømme over noe annet land og skaffer samtidig Kina flere og flere venner.

Derfor er Kinas politikk det stikk motsatte av supermaktspolitikk. Dette er et spørsmål om grunnleggende forskjellige linjer og ikke et spørsmål om Kina er svakt eller sterkt, er stort eller lite. Kina er en stor og sterk makt. Kina *kunne* bli ei supermakt. Men Kina *bruker* ikke den store makta si sånn som supermaktene. Det er den grunnleggende forskjellen.

ER 3-VERDEN-TEORIEN VIRKELIG MAOS TEORI?

Spørsmål: Jeg har snakka med et medlem av «KUL» som påsto at det ikke finnes noen beviser på at Mao sjøl støtta teorien om 3 verdener. Han hevda at denne teorien er laga av Teng Hsiao-ping og at Hua Kuo-feng nå forfalsker dette for å få det til å se ut som om Mao støtta den.

Svar: Dette er en fantastisk påstand. Men la oss ta den alvorlig: Kineserne har offentliggjort sitater fra Mao der han med sine egne ord deler verden i 3 og snakker om den 1., 2. og 3. verden. Teng var i FN og holdt en stor tale om 3 verdener. Men er det noen som trur at arbeidsutvalget i sentralkomiteen ikke hadde gått gjennom innholdet i talen hans? Hva med Chous tale på folkekongressen 1974? Var Mao kanskje en rein dott i disse åra? (Notehenvisning XVI)

Forresten er det lett å se sammenhengen mellom 3-verden-teorien og mange forskjellige initiativer og utsagn Mao kom med i 70-åra. Mer ærlige fiender av 3-verden-teorien enn «KUL» har ikke noe trøbbel med å se denne sammen-

hengen. De som har mot nok — dvs. mer mot enn «KUL» i hvert fall — angriper Mao åpent og prøver seg ikke med sånne fortvilte tjuvtricks.

En del «maoister» i Vesten som angriper 3-verden-teorien blir også tvunget til å stadig åpnere angripe *hele* Maos arbeid som teoretiker. Dette blir sjølsagt også konsekvensen. Om noen vil påstå at 3-verden-teorien er så steika svart og jævlig, så er det vanskelig å samtidig si at Mao er en stor marxist-leninist.

«KUL» tok avstand fra Mao Tsetungs tenkning før han døde men prøver å utnytte ham nå når han er vekk. Men dette holder ikke. Sjøl om Mao er død har han sjølsagt ikke store problemer med å avvise en sånn dustegjeng som «KUL».

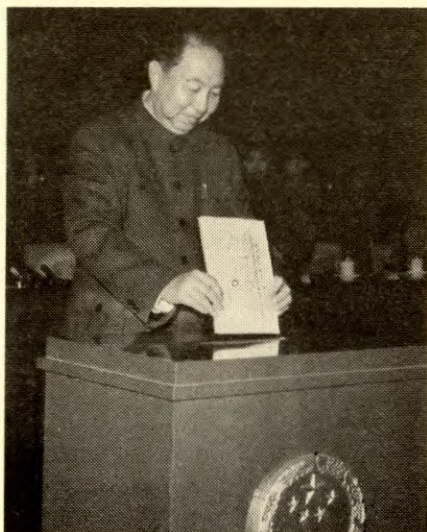
Akkurat som Marx og Lenin er det også mye mer kraft i en død Mao enn i all verdens levende revisjonister.

VI STØTTER KKP FORDI KKP FORSVARER MARXISMEN-LENINISMEN

Spørsmål: Du har forsvart Kinas politikk når det gjelder alle saker som har vært oppe. Ser AKP(m-l) det som en prinsippsak å alltid og i alle saker forsvare Kina? Er det i samsvar med prinsippet om å gjøre sjølstendig marxistisk analyse?

Svar: Vi forsvarer og støtter sosialistiske land så lenge vi mener det er virkelige sosialistiske land, så lenge vi mener det virkelig er proletariatets diktatur. Det er et uttrykk for støtte til proletariatet som har makta i sånne land og ikke for spesiell kjærlighet til det ene landet i motsetning til det andre.

3 VERDENER

Den nye ledelsen i KKP med Hua Kuo-feng i spissen følger opp Mao Tsetungs revolusjonære linje.

Når det gjelder lojalitet, så føler vi lojalitet overfor maxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning, dvs. overfor prinsippene, overfor politikken. Ikke overfor et spesielt parti.

Når jeg forsvarer Kinas Kommunistiske Parti mot de anklagene som revisjonistene kommer med så er det ikke fordi jeg er mer glad i kineserne enn f.eks. svensker eller nigerianere. Det er ikke fordi «AKP(m-l) alltid må følge KKP». Det er fordi jeg faktisk mener at KKP har rett i disse spørsmåla. KKP forsvarer marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning, og så lenge KKP gjør det får KKP vår støtte.

Vi ville ikke «følge» KKP fordi KKP er et stort og sterkt parti, *dersom vi mente KKP tok feil*. På den andre sida kan vi ik-

ke være redde for å *forsvare* KKP's riktige politikk *bare fordi KKP er stort, sterkt og seierrikt*.

Vi støtter KKP's syn på verden fordi vi er enige i det. Så enkelt er det.

Kan det være sann at virkelige marxist-leninistiske partier er uenige? Ja, sjølsagt er det sann. Ville AKP(m-l) gjøre noe vi mente var feilaktig da? Nei. Ville vi ta opp saka offentlig? Nei, det ville vi gå inn for å unngå. Hvorfor det? For å ikke gi ammunisjon til fienden, til imperialistene og revisjonistene. Men vi ville ikke la oss presse til å gå fra vårt syn, og vi ville handle i samsvar med det.

SYN PÅ ALBANIA

Her til slutt et par saker som jeg har fått spørsmål om i pausa. For det første: Hvor står albanerne? Hvilken stilling tar jeg til albanerne?

Albania er et lite, sosialistisk land i Europa som står mot begge supermakter, og det støtter jeg. Albanerne har spilt en stor rolle i kampen mot den sovjetiske sosial-imperialismen, og på den måten har de fått takknemlighet og kjærlighet fra marxist-leninister og revolusjonære over hele verden. Albanerne støtta kineserne i polemikken tidlig i seksti-åra (Notehenvisning XVII). De sa da de samme sakene som Kina om land i Asia, Afrika og Latin-Amerika om å støtte sanne land når de førte kamp mot imperialismen osv. Kamerat Enhver Hoxha har sagt at Mao Tsetung ikke bare er Kinas leder, men verdensrevolusjonens og verdens kommunisters store leder, etterfølger av Marx, Engels, Lenin og Stalin (Notehenvisning XVIII). Alt dette er jeg enig i.

3 VERDENER

Når det gjelder hvor albanerne måtte stå ellers, hva de har sagt i det siste, så ser ikke jeg det som min oppgave å klare opp i det, for det fins tilgjengelig på Forlaget Oktober. (Leiarartikkel i Zeri Popullit, 7. juli 1977: Revolusjonens teori og praksis, utgitt i hefteserien Folkets verden, 6, Forlaget Oktober. Red.)

Albanerne er kamerater og de kjemper mot imperialismen. Jeg nevner det hos dem som jeg finner positivt. Forøvrig er deres syn kjent. Vårt parti undertrykker ikke deres syn, men legger det fram sånn at folk kan gjøre seg opp en mening sjøl.

MEMLEMMER AV SV GÅR MOT SOSIALIMPERIALISMEN

Så til en sak om SV: Det er en kamerat her som pekte på at SV'ere der han jobba sier de støtter Eritrea mot Sovjet og Cuba. De sier at Dergen i Etiopia er reaksjonær. Og det er riktig at det jeg sa om SV er urettferdig mot mange SV'ere. Jeg vil tippe at det er urettferdig for et flertall av menige SV'ere. Men når det gjelder *SV som parti, så er det ikke urettferdig*. Det jeg sa (jeg burde sagt det igjen for å få det tydeligere fram) var at de jeg kritiserte var en liten junta med Afrika-eksperter i SV og andre ledende folk som leder SV's utenrikspolitikk og har leda den i mange år. Disse folka karakteriserte jeg som at de sto mellom Bresjnevs og Trotski. Og de

folka sier veldig lite om Eritrea og Etiopia.

Hvis de blir pressa så sier de at det er fælt med Eritrea og at de støtter frigjøring for Eritrea. De sier at det er fælt med forskjellige makter som blander seg inn, utenforstående, rike araberland og sånn. Som om problemet akkurat nå er at rike araberland driver og lager faenskap? Så sier de at Etiopia gjennomgår en progressiv utvikling. Og de setter ikke bjella på katta, som i denne situasjonen er russera og cubanera. Det er svindel, faenskap og hyklari.

De driver og mobiliserer til en ungdomsleir på Cuba i sommer. Jeg mener at det er akkurat som å sende folk til ungdomsleir i Sør-Korea på et tidspunkt da Sør-Korea hadde mordere og torturister i Sør-Vietnam. For dere skal være klar over at cubanerne jobber i Etiopia bl.a. som eksperter på tortur. De lærer opp folk i tortur, det har de lært av russera. Dette forteller etiopiske revolusjonære som har opplevd det sjøl. Under denne situasjonen sitter denne juntaen i SV og sier det er en progressiv utvikling i Etiopia, og de sender folk til Cuba. Jeg sier at det er hyklari, svindel og faenskap.

Men menige SV'ere som tar stilling mot dette har jeg ingenting imot. Jeg er glad for at de gjør det. Åssen de klarer å fikse samvittigheten sin med å stå i samme parti som disse skurkene, det er deres egen business.

For å lette nedlastinga er
bladet delt i flere filer. Du
finner resten på www.akp.no/ml-historie/pdf/rode_fane/1978/